

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา
ในเขตพื้นที่อำเภอรัษฎาประเทศ จังหวัดสระแก้ว

พ.ท.สมเจตน์ ผลประเสริฐ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป

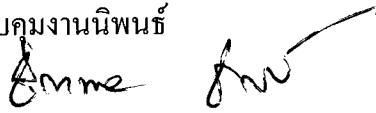
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

มีนาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์ และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ พ.ท.สมเจตน์ ผลประเสริฐ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

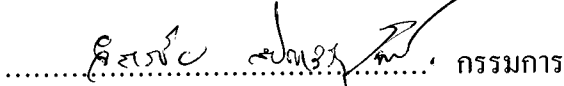
.....
(ดร.ชิตพล ชัยมะดัน)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานงานนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต)

..... กรรมการ

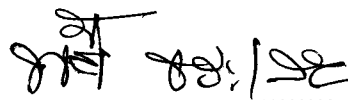
(ดร.จักรชัย สือประเสริฐสิทธิ์)

..... กรรมการและเลขานุการ

(ดร.ชิตพล ชัยมะดัน)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนันย์ ธารเสนา)

วันที่ 8 เดือน มีนาคม พ.ศ.2559

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา: ในพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลืออย่างดี โดยเฉพาะท่านอาจารย์ ดร.ชิตพล ชัยมะดัน อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ท่านอาจารย์ ดร.จักรชัย สือประเสริฐสิทธิ์ ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนช่วยเหลือไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จด้วยดี ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณพันเอกปรมาธร บุญนาค ผู้บัญชาการเฉพาะกิจ กรมทหารพรานที่ 12 และพันเอกสุรวิชัย แดงจันทร์ รองเสนาธิการ กองกำลังบูรพา ที่กรุณาพิจารณาแบบประเมินผู้เชี่ยวชาญในการจัดทำข้อคำถาม ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ ทางวิชาการที่มีคุณค่ายิ่ง ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป ขอขอบคุณผู้นำหมู่บ้านที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง จนทำให้การศึกษาอิสระนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษา จะนำเอาวิชาความรู้ที่ได้จากการศึกษา ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เกิดคุณค่าต่อสังคม และต่อประเทศชาติ เพื่อเป็นเครื่องหมายแสดงถึงความเคารพ และตอบแทนพระคุณทุกท่าน ที่ให้การแนะนำช่วยเหลือและส่งเสริมจนทำให้ผู้ศึกษาประสบความสำเร็จตามที่ได้ตั้งใจไว้

พ.ท.สมเจตน์ ผลประเสริฐ

57930115: กลุ่มวิชา: รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต; รป.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: ชุมชนเข้มแข็ง/ ชายแดนไทย-กัมพูชา/ อำเภอรัญประเทศ/ จังหวัดสระแก้ว

สมเจตน์ ผลประเสริฐ: ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว (PUBLIC OPINIONS TOWARDS BUILDING STRONG COMMUNITIES ALONG THAI-CAMBODIA BORDER IN AMPHOE ARANYAPRATHET, SA KAEO PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: ชิตพล ชัยมะดัน, ปร.ด. 104 หน้า. ปี พ.ศ. 2559.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว และ (2) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาในพื้นที่อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเข้มแข็งคูขนานตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 391 คน โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลครั้งนี้ คือ สถิติเชิงพรรณนา ในรูปของตารางโดยนำเสนอในรูปของความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทำการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสถิติ t-test และ One-way ANOVA ผลการศึกษาพบว่า

ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้วในภาพรวม มีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเข้มแข็งของชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา มีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยอันดับแรกคือ ด้านชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง รองลงมาคือ ด้านชุมชนที่มีจิตวิญญาณ ด้านชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีระดับความคิดเห็นเท่ากับด้านชุมชนที่มีเครือข่าย และด้านชุมชนที่มีความปลอดภัยและสันติภาพ ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

57930115: MAJOR: GERNERAL ADMINISTRATION; M.P.A.

(GERNERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: STRONG COMMUNITY/ THAI-CAMODIA BORER/ AMPHOE

ARANYAPRATHET/ SA KAEO PROVINCE

SOMJATE PHONPRASERT: PUBLIC OPINIONS TOWARDS BUIDING STRONG COMMUNITIES ALONG THAI-CAMBODIA BORDER IN AMPHOE ARANYAPRATHET, SA KAEO PROVINCE. ADVISOR: CHITHAPOL CHAIMADAN, Ph.D. 104 P. 2016

The purpose of this study was twofold. First, it aimed at examining a level of public opinions towards being strong communities along Thai-Cambodia border in Amphoe Aranyaprathet, Sa Kaeo Province. Also, this study attempted to compare the level of public opinions towards being strong communities along Thai-Cambodia border as classified by gender, age, marital status, educational level, occupation, average amount of income, and length of residency in the area. The subjects were 391 inhabitants residing in strong villages along Thai-Cambodia border in Amphoe Aranyaprathet, Sa Kaeo Province. The data were collected by a questionnaire. The descriptive statistical tests used to analyze the collected data included frequency, percentage, means, and standard deviation. To test the research hypotheses, t-test and One-way ANOVA were operated. The results were as follows:

1. It was found that the subjects rated the level of strength of their communities at a high level. When considering each aspect, the one in relation to being communities with strong leadership was rated the highest, followed by the aspects of being communities with spirit, potentiality, dependability, and learning sources, respectively. The subjects rated the level of opinions for the aforementioned aspects equally to the aspects of being communities with network, safety, and peace.

2. Based on the results from the comparisons, it was shown that there were no statistically significant differences in the level of opinions towards being strong communities along Thai-Cambodia border in Amphoe Aranyaprathet, Sa Kaeo Province among the subjects with different gender, educational level, and length of residency in the area. Finally, statistically significant differences were found in the level of opinions towards being strong communities along Thai-Cambodia border in Amphoe Aranyaprathet, Sa Kaeo Province among the subjects with different age, marital status, occupation, and average amount of monthly income at a significant level of 0.05.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา	8
แนวคิดชุมชนเข้มแข็ง	12
ความเป็นมาของการพัฒนาหมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เกณฑ์การแปรผล.....	47
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	50
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชาในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว.....	53
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็น ชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่และความเป็นจริงของประชาชน มีความแตกต่างกัน.....	66
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
สรุปผลการศึกษา.....	76
อภิปรายผล.....	79
ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	91
ภาคผนวก ก.....	92
ภาคผนวก ข.....	101
ประวัติย่อของผู้วิจัย	104

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปองค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็งจำแนกตามความคิดเห็นของนักวิชาการ	20
2	รายชื่อหมู่บ้านชายแดนคู่ขนาน ไทย-กัมพูชา.....	24
3	สรุปตัวแปรที่มีผลต่อชุมชนเข้มแข็งของนักวิชาการ	39
4	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา.....	43
5	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	50
6	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	50
7	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	51
8	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	51
9	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	52
10	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	52
11	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัย อยู่ในพื้นที่.....	53
12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชน ต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวม.....	53
13	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็น ของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้.....	54
14	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็น ของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง	57
15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชน ต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนที่มีความปลอดภัย และสันติภาพ	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง.....	61
17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนที่มีเครือข่าย.....	63
18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนที่มีจิตวิญญาณ.....	65
19 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ.....	67
20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุ.....	67
21 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามอายุด้วยวิธี LSD.....	68
22 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามสถานภาพการสมรส	69
23 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามสถานภาพการสมรส ด้วยวิธี LSD	69
24 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา	70
25 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพ.....	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
26 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามอาชีพด้วยวิธี LSD	71
27 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้าน เข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	72
28 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้วยวิธี LSD	73
29 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้าน เข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่	74
30 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	74

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภายใต้การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของกระแสโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลกระทบต่อทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และความรุนแรงของผลกระทบอาจจะมากกว่าในอดีต เพราะระบบเศรษฐกิจของไทยเป็นระบบเปิด หากการพัฒนาประเทศยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างความสมดุลและภูมิคุ้มกัน รวมทั้งนำทุนที่มีอยู่ในประเทศทั้งทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมมาใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างจริงจังแล้ว การเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกจะยิ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและยั่งยืนในการพัฒนาประเทศไทยมากยิ่งขึ้น (สมเชาวน์ บำรุงชัย, 2558, หน้า 1)

จากกระแสความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนการบริหารราชการแผ่นดิน จากการรวมอำนาจจากส่วนกลางเป็นการกระจายอำนาจให้ส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นของตนได้ตามที่ตนเองต้องการ ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยของคนที่ยังรวมกันเป็นกลุ่มที่เรียกว่า “ชุมชน” จากการพัฒนาท้องถิ่นที่เริ่มกระทำจากระดับล่างขึ้นสู่ระดับบน โดยมีรัฐบาลจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ลงสู่ตำบล หมู่บ้านเพื่อให้เกิดการพัฒนาและเจริญทัดเทียมกับในเมือง แต่ความเจริญที่เกิดขึ้นก็ยังไม่ทั่วถึง เนื่องจากทรัพยากรมีจำนวนจำกัดแต่ชุมชนที่รอรับความช่วยเหลือมีเป็นจำนวนมาก ชุมชนที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลก็มักจะมีสภาพของชุมชนเข้มแข็งเพียงช่วงเวลาที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐเท่านั้น เมื่อทรัพยากรหมดหรือหน่วยงานของรัฐถอนตัวออกจากชุมชนนั้น ก็จะกลับไปสู่สภาพอ่อนแอเหมือนเดิม จึงเกิดคำถามว่าจะทำอย่างไรให้ชุมชนสามารถสร้างความเข้มแข็งได้ด้วยตนเอง (ธณัฐ ยังเฟื่องมนต์, 2552, หน้า 1)

โดยเฉพาะชุมชนที่อยู่บริเวณแนวชายแดน ยังต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้เกิดขึ้นโดยเร็ว แต่อย่างไรก็ตาม การดำเนินการนั้นไม่สามารถดำเนินการไปพร้อม ๆ กันได้ เพราะในแต่ละพื้นที่ ต่างก็มีปัญหาที่แตกต่างกันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทของปัญหาในแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะปัญหาด้านความมั่นคงตามแนวชายแดน ที่จำเป็นจะต้องสร้างชุมชนเพื่อหมายแนวเขตแดนของประเทศที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อรักษาไว้ซึ่งอธิปไตยของชาติไว้ แต่ที่สำคัญคือ จะต้องเกิดขึ้นจากความต้องการของประชาชน

สำหรับชุมชนชายแดนในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้วนั้น อยู่ในความรับผิดชอบของกองกำลังบูรพาซึ่งเป็นหน่วยขึ้นตรงของกองทัพภาคที่ 1 ที่ปฏิบัติงานตามแผนป้องกันประเทศทางทิศตะวันออก ด้านจังหวัดสระแก้ว ได้จัดทำโครงการหมู่บ้านเข้มแข็ง คู่ขนานตามแนวชายแดนขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี ส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจ ตลอดจนสร้างทัศนคติที่ดีต่อกันระหว่างเจ้าหน้าที่ไทยและกัมพูชา เกิดความสอดคล้องกับงานรักษาความมั่นคงภายในของภาครัฐ ขจัดปัญหาภัยคุกคามยาเสพติดและปัญหาอื่น ๆ จากพื้นที่ชายแดน ปัจจุบันมีหมู่บ้านชายแดนคู่ขนานฝั่งไทย จำนวน 64 หมู่บ้าน และ ฝั่งกัมพูชา จำนวน 49 หมู่บ้าน ตลอดระยะทางตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ด้านจังหวัดสระแก้ว จำนวน 165 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 4 อำเภอ คือ อำเภอตาพระยา อำเภอโคกสูง อำเภออรัญประเทศ และอำเภอคลองหาด ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจากกองทัพบก (กองกำลังบูรพา, 2555, หน้า 1)

ในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาในพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านเข้มแข็งคู่ขนานไทย-กัมพูชา ของกองกำลังบูรพา จังหวัดสระแก้ว โดยผู้วิจัยได้นำเอาตัวแบบของชุมชนเข้มแข็งที่ได้รับการพัฒนาจากนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ มาพัฒนาเป็นรูปแบบชุมชนเข้มแข็งที่ต้องการ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการศึกษา ทั้งนี้ได้ตั้งคำถามสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนมีมากน้อยเพียงไรและประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความเข้มแข็งของชุมชนหมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาในพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้วแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อนำผลที่ได้ไปส่งเสริมการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งให้ดำเนินไปได้ด้วยตัวของตัวเอง โดยสมาชิกในชุมชนมีศักยภาพในการจัดการทุกเรื่องของชุมชน มีความต่อเนื่องและสามารถรักษาสถานภาพความเข้มแข็งของหมู่บ้านของตนเองไว้ได้ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับใด
2. ประชาชนที่มี เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

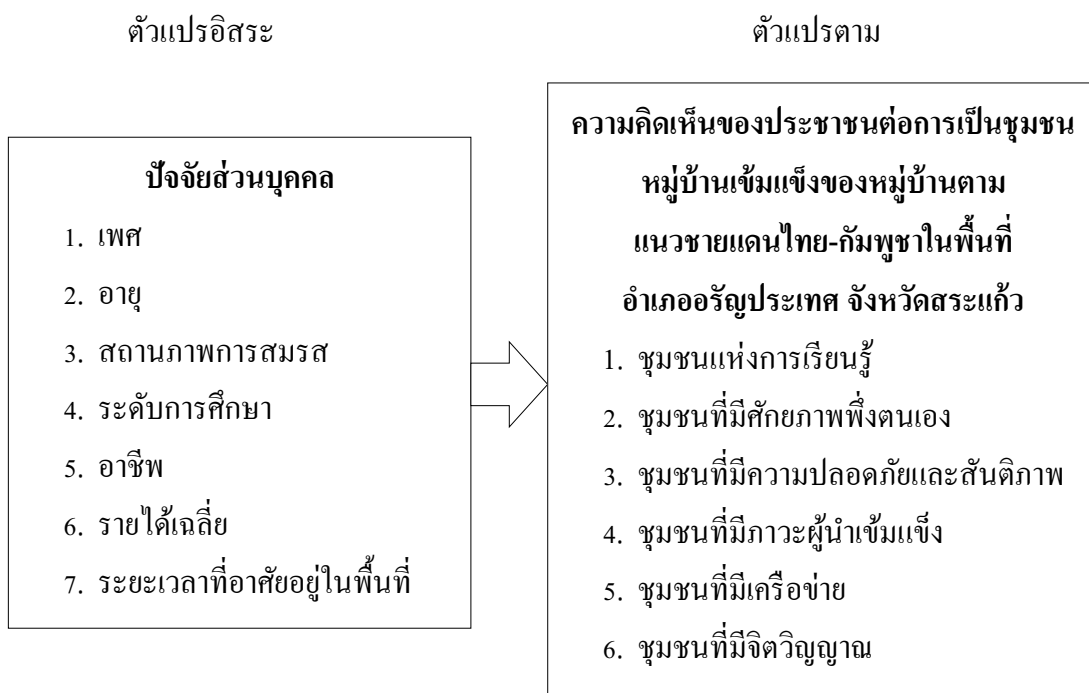
1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน
5. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน
6. ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน
7. ประชาชนที่มีระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเรื่องการเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว เพื่อพัฒนาไปสู่ชุมชนที่ยั่งยืนของชนนัฐ ยังเพื่อมณฑล (2552) มากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย (ชนัญฐ ยังเฟื่องมนต์, 2552, หน้า 6)

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งของหมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว เพื่อพัฒนาไปสู่ชุมชนที่ยั่งยืน โดยใช้แนวคิดชุมชนเข้มแข็งของชนัญฐ ยังเฟื่องมนต์ (2552, หน้า 6)

สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.1 ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ใน 7 ด้าน ได้แก่

- 1.1.1 เพศ
- 1.1.2 อายุ
- 1.1.3 สถานภาพการสมรส
- 1.1.4 ระดับการศึกษา
- 1.1.5 อาชีพ
- 1.1.6 รายได้เฉลี่ย
- 1.1.7 ระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่

1.2 ตัวแปรตาม คือ ชุมชนเข้มแข็งของหมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้วใน 6 ด้าน (ชนนัฐ ยังเฟื่องมนต์, 2552) ได้แก่

- 1.1.1 ชุมชนแห่งการเรียนรู้
- 1.1.2 ชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง
- 1.1.3 ชุมชนที่มีความปลอดภัยและสันติภาพ
- 1.1.4 ชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง
- 1.1.5 ชุมชนที่มีเครือข่าย
- 1.1.6 ชุมชนที่มีจิตวิญญาณ

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเข้มแข็งคู่ขนานตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ตามการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านชายแดนเข้มแข็งคู่ขนาน ไทย-กัมพูชา ในความรับผิดชอบของกองกำลังบูรพา จำนวน 33หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 15,673 คน (กองกำลังบูรพา, 2558) ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2554, หน้า 45) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 391 คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่ในการวิจัย คือ พื้นที่หมู่บ้านเข้มแข็งคู่ขนานตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ตามการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านชายแดนเข้มแข็งคู่ขนาน ไทย-กัมพูชา ในความรับผิดชอบของกองกำลังบูรพา จำนวน 33 หมู่บ้าน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยในครั้งนี้ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล เริ่มตั้งแต่การศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กระทั่งวิเคราะห์สรุปผลการศึกษา ตั้งแต่เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2558 ถึงเดือน มีนาคม พ.ศ. 2558 เป็นเวลาทั้งสิ้น 8 เดือน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ ชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง ชุมชนที่มีความปลอดภัย ชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง ชุมชนที่มีเครือข่าย และชุมชนที่มีจิตวิญญาณ ที่เป็นประโยชน์ต่อพื้นฐานการพัฒนาเสริมสร้าง

ความเข้มแข็งให้กับชุมชนในพื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา ในโอกาสต่อไป

2. ทำให้ทราบถึงผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ ชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง ชุมชนที่มีความปลอดภัย ชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง ชุมชนที่มีเครือข่าย และชุมชนที่มีจิตวิญญาณกับปัจจัยส่วนบุคคล

3. ผลการศึกษาที่ได้สามารถเป็นข้อมูลให้แก่กองกำลังบูรพา จังหวัดสระแก้ว และผู้ดำเนินการตามโครงการหมู่บ้านเข้มแข็งคู่ขนานตามแนวชายแดน เพื่อพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็งต่อไป

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ชุมชนเข้มแข็ง หมายถึง ชุมชนที่มีเสถียรภาพ มีสันติสุข มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สามารถกำหนดทิศทาง วิธีการดำเนินชีวิตที่เป็นไปตามความต้องการของตนเอง สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเอง และสามารถพึ่งตนเองได้ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รู้จักวางแผนจัดการทรัพยากร สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนได้ด้วยตนเอง ขณะเดียวกันก็สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไปได้เป็นอย่างดี

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ หมายถึง ชุมชนที่มีกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในแง่ของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองหรือการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของสมาชิกในชุมชน การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่สมาชิกภายในชุมชน มีการเชิญวิทยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชนเพื่อสร้างความรู้ใหม่ โดยมีสถานที่เพื่อใช้ในการพบปะหารือหรือเรียนรู้ สันทนาการ อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง หมายถึง ชุมชนที่มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม โดยอาศัยความร่วมมือกันภายในชุมชน ได้แก่ การมีผลผลิตทางการเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนการนำเอาทรัพยากรที่มีในชุมชนมาใช้อย่างคุ้มค่า มีระบบการออมและมีระบบเงินทุนหมุนเวียนภายในชุมชน มีการใช้ระบบความยุติธรรมในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาของชุมชน โดยการประชุมปรึกษากัน เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาของชุมชน และมีการตรวจสอบการบริหารงานภายในชุมชน ส่งผลให้สมาชิกในชุมชนมีความพึงพอใจในความเป็นอยู่ของตน และสามารถพึ่งพาตนเองได้เป็นอย่างดี

ชุมชนที่มีความปลอดภัยและสันติภาพ หมายถึง ชุมชนที่มีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินและมีสันติภาพในการดำเนินชีวิต ได้แก่ การมีระบบเฝ้าระวังในชุมชน เช่น มีการจัดเวรยาม อาสาสมัคร และตำรวจบ้านเพื่อดูแลกันและกัน มีระเบียบ ข้อบังคับของชุมชนให้สมาชิกทุกคนปฏิบัติตาม ไม่มีปัญหาหาเสพผิดในชุมชน มีสถิติการเกิดอุบัติเหตุและอาชญากรรมในชุมชนน้อย การได้รับการดูแลเรื่องสุขภาพอนามัยจากหน่วยงานสาธารณสุขเป็นอย่างดี ส่งผลให้สมาชิกในชุมชนมีสุขภาพที่แข็งแรง อาศัยอยู่ในชุมชนอย่างปลอดภัยและมีความสุข

ชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง หมายถึง ผู้นำของท่านมีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการสร้างแรงกดดัน มีบารมีและสำนึกต่อการเป็นผู้นำ ได้แก่ การเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นและเสียสละ มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปกครองชุมชน มีเป้าหมายในการพัฒนาชุมชนอย่างชัดเจน มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา และสามารถปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้ดี มีความสามารถพูดในการโน้มน้าวจิตใจ และมีการกระตุ้นให้สมาชิกในชุมชนทำงานด้วยความกระตือรือร้นและเต็มใจได้ ได้รับการยอมรับจากสมาชิกในชุมชน รวมถึงการให้ความสำคัญของการกระจายข่าวสาร และยอมรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกในชุมชน

ชุมชนที่มีเครือข่าย หมายถึง ชุมชนที่มีความร่วมมือและได้รับการสนับสนุนจากภายนอกชุมชนเป็นอย่างดี ได้แก่ การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนอื่น เช่น ชุมชนหมู่บ้านใกล้เคียง หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับการติดต่อสื่อสาร การร่วมมือกันของชุมชนกับบุคคลภายนอกชุมชน การได้รับการสนับสนุนความช่วยเหลือด้านการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการแลกเปลี่ยนทางการค้าและข่าวสารกับชุมชนใกล้เคียง และการได้รับการยอมรับจากสังคมภายนอก และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ชุมชนที่มีจิตวิญญาณ หมายถึง ชุมชนที่เข้มแข็งด้วยความรู้สึกในเชิงนามธรรมในเรื่องสำนึกความเป็นชุมชน ความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน ได้แก่ การมีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกันกับสมาชิกในชุมชน มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในชุมชน มีการเคารพในระบบอาวุโสในชุมชน การไม่เอาเปรียบกัน มีความเสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และรู้สึกว่าชุมชนเป็นของสมาชิกทุกคน

หมู่บ้านตามแนวชายแดน หมายถึง หมู่บ้านที่มีอาณาเขตติดกับ ประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีที่ตั้งของหมู่บ้านห่างจากชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ไม่เกิน 5 กิโลเมตร ในเขตพื้นที่อำเภออรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว หมายถึง อาณาเขตของประเทศไทยด้านตะวันออก ที่ติดกับประเทศกัมพูชา ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอตาพระยา โศภสูง อรุณประเทศ และอำเภอลองหาด จังหวัดสระแก้ว มีความยาวตลอดแนวชายแดน 165 กิโลเมตร

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา
2. แนวคิดชุมชนเข้มแข็ง
 - 2.1 ความหมายของชุมชนเข้มแข็ง
 - 2.2 องค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็ง
3. ความเป็นมาของการพัฒนาหมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา

สังคมไทยมีการพัฒนาต่างกับสังคมอื่น ซึ่งมีเอกลักษณ์ของสังคมแบบไทยที่เอื้อต่อการพัฒนาสังคม ดังนี้ (กฤติยา ชัยศิริ, 2548, หน้า 15-16)

1. สังคมไทยมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นหลัก เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนทั้งชาติ ทุกครั้งที่มีวิกฤตการณ์ในสังคมไทย สถาบันพระมหากษัตริย์จะนำมาซึ่งความสันติสุข ความสามัคคี ความสามัคคี และความปรองดองของคนในชาติ ดังนั้น สถาบันพระมหากษัตริย์จะเป็นสถาบันที่ช่วยเสริมสร้างความเป็นชุมชนและความเข้มแข็งทางสังคม
2. มีพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ซึ่งเป็นศาสนาที่มีหลักคำสอนเอื้อต่อการพัฒนาในระบอบประชาธิปไตย เอื้อต่อการสร้างชุมชนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ และกลุ่มেলাไม่ทำให้ประชาชนไม่ใช้ความรุนแรงและประสานประโยชน์
3. สังคมไทยมีความสามารถในการทำให้บุคคลต่างวัฒนธรรมผสมกลมกลืนเข้ากับวัฒนธรรมไทย โดยปราศจากความขัดแย้งรุนแรง ไม่มีปัญหาชนกลุ่มน้อย หรือหากมีก็น้อยมากเมื่อเทียบกับชาติอื่น ๆ

4. ประเทศไทยถูกมองว่าเป็น “รัฐราชการ” ระบบราชการเป็นระบบศูนย์กลาง ถึงแม้จะมีการกระจายอำนาจมาบางส่วนท้องถิ่นแล้วก็ตามแต่ก็ยังคงต้องปฏิบัติตามนโยบายของส่วนกลาง แต่ก็สามารถประสานงานและดำเนินงานร่วมกันกับนักพัฒนาเอกชน นักวิชาการ นักธุรกิจ ผู้นำชุมชนในลักษณะของพหุภาคีได้

5. ประเทศไทยมีองค์กรพัฒนาสังคมที่อยู่นอกภาครัฐ เช่น องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรวิชาชีพ องค์กรธุรกิจเอกชน ชมรม สมาคม มูลนิธิต่าง ๆ จำนวนมาก ซึ่งมีบทบาททางสังคมในการพัฒนาสังคมด้วย

6. สังคมไทยเป็นสังคมเปิด สื่อมวลชนและประชาชนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ เสรี

แต่ในขณะเดียวกันนอกจากจะมีลักษณะของสังคมไทยที่เอื้อต่อการพัฒนาสังคมแล้ว ยังมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของสังคมไทยที่เหนี่ยวรั้งการพัฒนาสังคม ดังนี้

1. ระบบพรรคการเมือง ระบบพรรคการเมืองของไทยยังไม่มีโครงสร้างที่เป็นประชาธิปไตยที่แท้จริง สมาชิกพรรคการเมือง หรือนักการเมืองยังคงต้องพึ่งมติของพรรค ไม่มีความเป็นอิสระในการออกความคิดเห็น นอกจากนั้นยังมีการใช้เงินหรือสิ่งของเพื่อให้เกิดเลือกเข้าไปบริหารประเทศ ลักษณะเช่นนี้ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา

2. ระบบการศึกษา ระบบการศึกษาของไทยยังกำหนดให้ประชาชนจบการศึกษาขั้นต่ำในระดับประถมศึกษา อีกทั้งกระบวนการเรียนการสอนยังเน้นให้ท่องจำ ฟังคำสั่งมากกว่าการให้คิด วิเคราะห์ ทั้งยังมีวัฒนธรรมที่ได้รับการสั่งสอนให้ว่านอนสอนง่าย คนไทยจึงมีลักษณะพึ่งพิง เชื่อคนง่าย ในขณะที่สังคมกำลังเข้าสู่สังคมข่าวสาร หากประชาชนไม่มีวิจารณญาณในการเสพข่าว จะทำให้ไม่สามารถปกป้องตนเองหรือนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาได้

3. ประชาชนในชนบทมีความสัมพันธ์ในเชิงอุปถัมภ์อย่างแนบแน่น มีความคิดว่าที่ตนมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดีเนื่องจากผู้นำไม่ดี จึงแสวงหาผู้นำที่ดีมากกว่าการพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ตรงข้ามกับความเป็นพลเมืองที่อยู่ในประชาสังคมที่มีความสัมพันธ์อย่างเท่าเทียมกัน

4. บทบาทของสื่อมวลชน สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบถ่วงดุล และนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ในแง่มุมต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบ ซึ่งจะต้องใช้จรรยาบรรณในการนำเสนอข่าว แต่สื่อมวลชนจำนวนไม่น้อยยังไม่อยู่ในฐานะที่สามารถตรวจสอบถ่วงดุลได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการรับใช้อำนาจรัฐ อำนาจทุนมากกว่าสาธารณชน ซึ่งบั่นทอนการพัฒนาสังคม

ดังนั้น การพัฒนาสังคมให้มีความเข้มแข็ง จึงต้องทำความเข้าใจถึงลักษณะโครงสร้างของสังคมไทย เนื่องจากเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาด้วย

หลักการพัฒนาสังคม

ธนัญฐ ยังเฟื่องมนต์ (2552, หน้า 17-18) กล่าวถึงหลักในการพัฒนาสังคมที่สำคัญ

4 ประการ คือ

1. ส่งเสริมการกินดีอยู่ดีของประชาชน คือ การส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าทั้งในด้านวัตถุและจิตใจ ให้ประชาชนได้ใช้ความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพ เช่น การรักษา และส่งเสริมไว้ซึ่งปัจจัยพื้นฐานของการดำรงชีวิต ได้แก่ การจัดให้มีที่อยู่อาศัย อาหาร ยา รักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม การศึกษาและอาชีพ

2. ส่งเสริมความมั่นคงของครอบครัว คือ การสร้างความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างพ่อ แม่ ลูก ญาติมิตร เพราะครอบครัวเป็นหน่วยสำคัญที่สุดของประเทศชาติ เป็นรากฐานแห่งความเจริญก้าวหน้าและเป็นปัจจัยที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ

3. ยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชน เช่น การส่งเสริมให้ประชาชนมีการกินดีอยู่ดี โดยการปรับปรุงการทำงานให้มั่นคง และมีรายได้สูงขึ้น

4. ป้องกันความเดือดร้อนและแก้ไขปัญหาสังคม เช่น ปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัย การว่างงาน รายได้ไม่เพียงพอ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม การขาดจิตสำนึกในปัญหาสาธารณะ จึงจำเป็นต้องป้องกันและแก้ไข เช่น การพยายามช่วยเหลือประชาชน สร้างความรู้ความเข้าใจ และจิตสำนึกที่ถูกต้องแก่ประชาชน ตลอดจนการขจัดปัญหาความเดือดร้อนต่าง ๆ

กฤติยา ชัยศิริ (2548, หน้า 18-19) ได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชนบทว่าจะต้องดำเนินการดังนี้

1. เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ประชาชนจะมีอันจะกินขึ้นมาได้จะต้องเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรให้มาก ๆ ทั้งนี้เพื่อนำผลผลิตส่วนหนึ่งมาเลี้ยงตนเองและครอบครัว ผลผลิตส่วนเกินก็จะได้นำไปจำหน่ายเพื่อให้เกิดรายได้ไว้ใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตของครอบครัว การจะให้ได้มาซึ่งผลผลิตมาก ๆ ก็จะต้องมีปัจจัยการผลิตที่สมบูรณ์ มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ โดยเฉพาะด้านการปรับปรุงบำรุงพันธุ์

2. มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ชาวชนบทจะมีความเจริญขึ้นมาได้นั้น รัฐจะต้องเข้าไปช่วยให้ประชาชนมีความสะดวกในการครองชีพ และจะต้องกระตุ้นให้เขาเกิดความสำนึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคมของประเทศ เช่น การจัดสรรที่ดินให้เกษตรกรทำกิน การปฏิรูปที่ดิน การสร้างทางคมนาคมและการสื่อสาร การสร้างแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค การจัดให้มีไฟฟ้า แสงสว่าง รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมด้วย เช่น การจัดตั้งกลุ่มอาชีพในรูปแบบ

ต่าง ๆ เป็นต้น

3. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวชนบทเจริญขึ้น ดังนี้ ถ้าจะพัฒนาชนบทให้ก้าวหน้าจำเป็นที่จะต้องพัฒนาประชาชนที่อาศัยอยู่ในชนบทให้มีความรู้ความสามารถให้เสียก่อน ซึ่งอาจทำได้หลายวิธี เช่น

3.1 การให้การศึกษาฝึกอบรมที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้เขามีความคิดความอ่าน และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นเพื่อช่วยเหลือตนเองให้อยู่ในสังคมได้ โดยไม่เสียเปรียบ

3.2 การพัฒนาให้ประชาชนในชนบทได้รู้จักบทบาท หน้าที่ของตนเอง มีจิตสำนึก ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม รู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์ รู้จักการช่วยตนเอง รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่นในลักษณะกลุ่มเพื่อพัฒนาชุมชนของตนให้ดียิ่งขึ้น

3.3 การพัฒนาสุขภาพอนามัยให้สมบูรณ์ เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเข้มแข็ง และสามารถลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล

4. พัฒนาให้ประชาชนได้รับความจำเป็นขั้นพื้นฐานของมนุษย์ โดยรัฐจะต้องกำหนดขอบเขตในการให้ความช่วยเหลือ โดยประชาชนจะต้องมีหน้าที่ในการช่วยเหลือตนเองด้วย แต่รัฐจะดำเนินการพยายามให้ความช่วยเหลือเพื่อให้บรรลุความต้องการโดยเร็ว หรือทำหน้าที่สนับสนุนให้ประชาชนได้รับความจำเป็นขั้นพื้นฐานของมนุษย์ได้เร็วที่สุด

ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับแนวคิดของประเวศ วะสี (2541 อ้างถึงใน ธนฉัฐ ยังเฟื่องมนต์, 2552, หน้า 19-20) ที่ได้กล่าวว่า การพัฒนาสังคมนั้น จะต้องเตรียมประชาชน จะต้องพัฒนาคน พัฒนาจิตใจ จะพัฒนาใครต้องพัฒนาตนเองก่อน โดยพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. พัฒนาให้พึ่งตนเอง มีความเสียสละเห็นแก่ส่วนรวมไม่เห็นแก่ตัว
2. พัฒนาให้มีวินัยในตนเอง มุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ
3. พัฒนาให้เป็นคนขยันหมั่นเพียร ซึ่งสัจย์ ประหยัด อดทน
4. พัฒนาให้เป็นคนรู้จักคิด วิचारณ์และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
5. พัฒนาดนให้เป็นผู้มีขันติต่อคำวิจารณ์ รู้จักความแตกต่างว่าบุคคลหรือหมู่คณะ
6. พัฒนาให้มีจิตใจเป็นนักกีฬา รู้จักยกย่องผู้อื่น
7. พัฒนาให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รู้จักเป็นผู้ให้ ผู้รับ ผู้นำ และผู้ตามที่ดี

ซึ่งเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนาที่แท้จริง จะมุ่งไปสู่การพัฒนาความสามารถในการพึ่งตนเองของชาวบ้าน ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญของการพัฒนา โดยการสร้างจิตสำนึกให้ชาวบ้านตระหนักถึงศักยภาพในการช่วยเหลือตนเองที่มีอยู่ การเข้าไปใช้แห่งทรัพยากรต่าง ๆ ให้คุ้มค่า การจัดรูปแบบองค์กรใหม่ รวมทั้งการจ้จัดรูปแบบความสัมพันธ์แบบการมีส่วนร่วม

แนวคิดชุมชนเข้มแข็ง

แนวคิดชุมชนเข้มแข็งในสังคมไทย เกิดขึ้นจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจของประเทศที่เริ่มขึ้นในปลายปี พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ได้ก่อให้เกิดปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคมต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อประชาชนทุกชนชั้น และทุกภาคส่วนของสังคม ประเด็นเรื่อง ชุมชนเข้มแข็ง จึงได้รับการหยิบยกขึ้นมาถกเถียงเป็นอันมากในฐานะที่เป็นทางเลือกที่สำคัญของการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนาที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางตามหลักปรัชญาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 โดยเพิ่มศักยภาพของคนและชุมชนให้เข้มแข็ง มีความพร้อมในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน จนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ได้กำหนดยุทธศาสตร์การสร้างชุมชนเข้มแข็งของชุมชนและสังคม ให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ โดยให้ความสำคัญในด้านต่าง ๆ คือ (วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ, 2553, หน้า 15-16)

1. การบริหารจัดการกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง ด้วยการส่งเสริมการรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำ มีกระบวนการจัดการ องค์ความรู้และระบบการเรียนรู้ของชุมชน มีกระบวนการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถพึ่งตนเอง รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันให้ชุมชนพร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลง
2. การสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน ด้วยการบูรณาการกระบวนการผลิตบนฐานศักยภาพ และความเข้มแข็งของชุมชนอย่างสมดุล
3. การเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสันติและเกื้อกูล ด้วยการส่งเสริมสิทธิชุมชนและกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสงวนอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

ความหมายของชุมชนเข้มแข็ง

สาวิณี รอดสิน (2554, หน้า 10) กล่าวว่า ชุมชนเข้มแข็ง หมายถึง การที่สมาชิกในชุมชนรักและผูกพันต่อกันต่อชุมชน มีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มีศักยภาพที่จะพึ่งพิงตนเองในระดับสูง แม้จะต้องพึ่งพิงภายนอกบ้าง แต่อำนาจการตัดสินใจทุกด้านยังอยู่ที่ชุมชน รวมไปถึงมีการพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างต่อเนื่อง ด้วยกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยไม่สูญเสียลักษณะเฉพาะของชุมชน

กิ่งแก้ว เกษโกวิท (2548, หน้า 4) กล่าวว่า แนวคิดชุมชนเข้มแข็ง คือ การทำให้ชุมชนมีความสามัคคี เชื่อมั่นว่าชุมชนของตนเองมีศักยภาพในการดูแลชุมชนของตนเองได้

ประพันธ์ จันทรังษ (2548, หน้า 28) กล่าวว่า ชุมชนเข้มแข็งไม่มีสูตรสำเร็จ แต่เป็นกระบวนการพัฒนาศักยภาพชุมชนไปสู่การพึ่งตนเอง โดยมีลักษณะของชุมชนเข้มแข็ง ดังนี้

1. สมาชิกของชุมชนมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนและชุมชนที่จะแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองให้ดีขึ้น
2. สมาชิกของชุมชนพร้อมที่จะร่วมกันจัดการกับปัญหาของตนเองและปัญหาของชุมชน
3. มีกระบวนการของชุมชนที่มีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องจนเป็นวิถีของชุมชนภายใต้การสนับสนุนของผู้นำชุมชนและมีการส่งเสริมให้สมาชิกทั้งหมดเข้ามีส่วนร่วม โปร่งใส และพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบ
4. สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินสถานการณ์ของชุมชน กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมคิด ตัดสินใจ ดำเนินงาน ติดตามและประเมินผลการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาชุมชนผ่านกระบวนการของชุมชน
5. สมาชิกชุมชนเกิดการเรียนรู้ผ่านการเข้าร่วมในกระบวนการของชุมชน
6. มีแผนของชุมชนที่ประกอบด้วยการพัฒนาทุก ๆ ด้านของชุมชน มุ่งที่การพึ่งพิงตนเอง เอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกชุมชนทุก ๆ คน และมุ่งหวังการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน
7. การพึ่งความช่วยเหลือจากภายนอก เป็นการพึ่งเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุดไม่ใช่การพึ่งพาตลอดไป
8. มีเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีการพัฒนา อาจเป็นหมู่บ้านชุมชนอื่น ๆ ในท้องถิ่น ภาคราชการ องค์กรพัฒนาเอกชน นักธุรกิจ นักวิชาการ และอื่น ๆ ในลักษณะของการมีความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกัน

ปริญญา สิงห์เรือง (2551, หน้า 20) กล่าวว่า ชุมชนเข้มแข็งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถของแต่ละชุมชนที่รวมตัวกัน โดยมีพื้นฐานของความมีจิตสำนึกที่ต้องการแก้ไขปัญหาของชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้

ประเวศ วะสี (2549, ม.ป.ป. อ้างถึงใน ปริญญา สิงห์เรือง, 2551, หน้า 22) กล่าวถึงชุมชนเข้มแข็งไว้ว่า ชุมชนเข้มแข็งจะเป็นทางออกในการแก้ปัญหาวิกฤติทั้งหลายที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบัน เพราะอารยธรรมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทำให้เกิดภาวะวัตถุนิยม บริโภคนิยมมากขึ้น สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดปัญหาขึ้น ทำลายระบบสิ่งแวดล้อม ทูตทางสังคม ทูตทางวัฒนธรรม จิตวิญญาณของผู้คน ทำให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรง เกิดความเสื่อมเสียทางวัฒนธรรม ดังนั้น การสร้างชุมชนเข้มแข็ง จะต้องให้ชุมชนสามารถแก้ไขปัญหาได้ทุกเรื่อง เปรียบเสมือน

เครื่องกรองเพื่อรักษาสมดุลในร่างกาย

หาญศึก ทรงสวัสดิ์ (2550, หน้า 29) กล่าวว่า ชุมชนเข้มแข็ง หมายถึง ชุมชนที่สามารถคิด กำหนดทิศทาง วิธีการดำเนินชีวิตที่เป็นไปตามความต้องการของตนเอง สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเอง และสามารถพึ่งตนเองได้ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้ภูมิปัญญาของตน ขณะเดียวกันก็สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไป

อมรรัตน์ มัททวิวงศ์ (2553, หน้า 23-24) กล่าวว่า ชุมชนเข้มแข็ง หมายถึง การที่สมาชิกต่าง ๆ ในชุมชนรวมกันเป็นกลุ่ม องค์กรชุมชน เครือข่าย โดยมีการจัดการบนพื้นฐานของความเอื้ออาทรต่อกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกัน และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนและทำกิจกรรมในการพัฒนาชุมชน จนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน

ธนัฐ ยังเฟื่องมนต์ (2552, หน้า 24) กล่าวว่า ชุมชนเข้มแข็งเป็นชุมชนที่มีศักยภาพ มีความรัก ความสามัคคี จงรักภักดีต่อชุมชน ทุกคนใฝ่เรียนรู้ มุ่งพัฒนาตนเองให้มีพลังความคิด พลังสติปัญญา เพื่อการพึ่งพาตนเองได้ในทุกด้าน มีระบบเศรษฐกิจแบบพออยู่พอกิน คนมีวิถีชีวิตที่ประหยัดคอออม มีการผลิตที่หลากหลาย รู้จักวางแผนจัดการทรัพยากร สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนได้ด้วยตนเอง ทุกคนมุ่งหวังประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ชุมชนมีเสถียรภาพ มีสันติสุข เพราะในชุมชนมีคุณธรรมนำชีวิต

วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ (2553, หน้า 17) สรุปความหมายของชุมชนเข้มแข็งไว้ว่า หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ของเมืองหรือชนบทรวมตัวกันเป็นองค์กรชุมชน โดยมีการเรียนรู้ การจัดการและการแก้ไขปัญหาาร่วมกันของชุมชน แล้วนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนา ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ภายในชุมชน ซึ่งมีผลให้คนในชุมชนมีศักยภาพที่ดีขึ้นตามลำดับ

สรุปได้ว่า ชุมชนเข้มแข็ง หมายถึง ชุมชนที่มีเสถียรภาพ มีสันติสุข มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สามารถกำหนดทิศทาง วิธีการดำเนินชีวิตที่เป็นไปตามความต้องการของตนเอง สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเอง และสามารถพึ่งตนเองได้ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รู้จักวางแผนจัดการทรัพยากร สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนได้ด้วยตนเอง ขณะเดียวกันก็สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไปได้เป็นอย่างดี

องค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็ง

การศึกษาถึงองค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็ง ได้มีนักวิชาการได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้มากมาย ซึ่งในแต่ละบุคคลก็ได้เน้นในเฉพาะเรื่อง ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งที่แตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยขอสรุปไว้ดังนี้

กึ่งแก้ว เกษ โกวิท (2548, หน้า 4) กล่าวว่า ลักษณะของชุมชนเข้มแข็งตามการพัฒนาระบบมาตรฐานงานชุมชน (ระบบ มชช.) ของกรมการพัฒนาชุมชน ได้แบ่งลักษณะของชุมชนเข้มแข็งออกเป็น 7 ประการ คือ

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนชุมชนเป็นเจ้าของ ชุมชนเป็นผู้รับประโยชน์
2. ชุมชนมีความสนใจในการพัฒนาตนเอง
3. เป็นกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง
4. เน้นความยืดหยุ่น สอดคล้อง เหมาะสมกับชุมชน
5. ความร่วมมือและการยอมรับเป็นเครื่องมือเชื่อมประสานการทำงานของภาคี

การพัฒนา

6. หลักการสร้างสังคมคุณภาพ เพิ่มคุณค่า
7. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีจิตสาธารณะ มีจริยธรรม คุณธรรม

ซึ่งการเข้าสู่มาตรฐานชุมชน จะทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน

จากการดำเนินงานเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน คณะอนุกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติภายใต้คณะกรรมการนโยบายสังคมแห่งชาติ (2549) อ้างถึงใน วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ, 2553, หน้า18-19) ได้กำหนดองค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็งไว้ว่า จะต้องประกอบด้วย

1. บุคคลหลากหลายที่รวมตัวกันเป็นองค์กรชุมชนอย่างเป็นทางการหรือไม่ก็ตาม
2. มีเป้าหมายร่วมกันและยึดโยงเกาะเกี่ยวกันด้วยประโยชน์สาธารณะและของสมาชิก
3. มีจิตสำนึกของการพึ่งตนเอง รักษาเอื้ออาทรต่อกันและมีความรักท้องถิ่น รักชุมชน
4. มีอิสระในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำและร่วมรับผิดชอบ
5. มีการระดมใช้ทรัพยากรในชุมชนอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ
6. มีการเรียนรู้เชื่อมโยงกัน เป็นเครือข่ายและติดต่อสื่อสารกันหลายรูปแบบ
7. มีการทำกิจกรรมที่เป็นสาธารณะของชุมชนอย่างต่อเนื่อง
8. มีการจัดการบริหารกลุ่มที่หลากหลายและเครือข่ายที่ดี
9. มีการเสริมสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลายของชุมชนสืบทอดกันตลอดไป

ในขณะที่เดียวกัน จากการดำเนินคุณลักษณะของชุมชนที่เข้มแข็ง จะต้องประกอบด้วย ลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. สมาชิกของชุมชนมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนและชุมชนที่จะแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง
2. สมาชิกของชุมชนพร้อมที่จะร่วมกันจัดการกับปัญหาของตนและชุมชน
3. มีกระบวนการของชุมชนที่มีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องจนเป็นวิถีของชุมชน ภายใต้การสนับสนุนของผู้นำองค์กรชุมชน ในลักษณะเปิดโอกาสให้กับสมาชิกทั้งหมดเข้ามามีส่วนร่วมไปรงใสและพร้อมที่จะให้ตรวจสอบ
4. สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินสถานการณ์ของชุมชนกำหนดควิสัยทัศน์ร่วมกัน ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ดำเนินงาน ติดตามและประเมินผลการแก้ปัญหาและการพัฒนาของชุมชนผ่านกระบวนการชุมชน
5. สมาชิกชุมชนเกิดการเรียนรู้ผ่านการเข้าร่วมในกระบวนการของชุมชน
6. มีแผนของชุมชนที่ประกอบด้วยการพัฒนาทุก ๆ ด้านของชุมชน ที่มุ่งการพึ่งตนเองเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกชุมชนทุก ๆ คน และมุ่งหวังการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน
7. การพึ่งความช่วยเหลือจากภายนอก เป็นการพึ่งเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุดไม่ใช่การพึ่งพาตลอดไป
8. มีเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีการพัฒนา อาจเป็นหมู่บ้านชุมชนอื่น ๆ ท้องถิ่น ภาคราชการ องค์กรเอกชน นักธุรกิจนักวิชาการและอื่น ๆ ในลักษณะของการมีความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกัน

สาวิณี รอดสิน (2554, หน้า 10-11) กล่าวถึง องค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็งว่าจะต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่

1. มีการรวมตัวกันภายในชุมชน
 2. เป็นการรวมตัวเพื่อทำกิจกรรมสาธารณะหรือร่วมกันแก้ปัญหาชุมชนอย่างต่อเนื่อง
 3. มีจิตสำนึกของการพึ่งตนเอง
 4. มีอิสระในความคิด การแสดงความคิดเห็นและอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง
- หรือกลุ่ม
5. ใช้ทรัพยากรภายในชุมชนอย่างคุ้มค่า
 6. มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทั้งภายในและภายนอกชุมชน
 7. มีการเสริมสร้างให้ทุกคนในชุมชนมีความเป็นผู้นำ ทั้งในการนำตนเองและชุมชนได้ต่อไป

หาญศึก ทรงสวัสดิ์ (2550, หน้า 29-30) ได้แบ่งองค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ องค์ประกอบภายในชุมชนและองค์ประกอบภายนอกชุมชน

1. องค์ประกอบภายในชุมชน ประกอบด้วย

1.1 อุดมการณ์ร่วมภายในชุมชนที่เป็นแรงจูงใจและยึดเหนี่ยวให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการกับปัญหาของตน เช่น การมีวิสัยทัศน์ ความรู้ คุณธรรม ภาวะผู้นำ ความรัก ความเอื้ออาทรของสมาชิก สมาชิกของชุมชนมีความรู้ มีเศรษฐกิจพอมีพอกิน สมาชิกมีคุณธรรม ตามแนวทางของศาสนา มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในชุมชน การใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิม ของท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน

1.2 ศักยภาพในการระดมทุนภายในชุมชน เช่น การรวมกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ร่วมกันของคนในชุมชน การตั้งกลุ่มออมทรัพย์ และมีความสามารถในการบริหารจัดการเงินทุน รวมถึงการกระจายผลประโยชน์สู่สมาชิกอย่างเท่าเทียมกัน

1.3 ศักยภาพในการต่อรอง การรวมตัวกันเป็นเครือข่ายทำให้เกิดอำนาจในการต่อรอง และกล้าแสดงออกมากขึ้น มีจิตสำนึกของการพึ่งตนเอง สมาชิกต้องมีอิสระในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมรับผลประโยชน์

1.4 ศักยภาพของผู้นำและสมาชิกในชุมชน ผู้นำถือว่ามีความสำคัญอย่างสูง ซึ่งอาจประกอบไปด้วยผู้นำทางความคิด ผู้นำทางด้านศีลธรรม ผู้นำทางด้านอาชีพ ควรมีความรู้ ความสามารถและทักษะรวมทั้งความคิดและพลังแห่งศีลธรรมทั้งของสมาชิกและผู้นำ

1.5 ปริมาณและคุณภาพของกิจกรรม ผลงานหรือกิจกรรมของกลุ่มมีความต่อเนื่อง ดำเนินการอย่างเป็นเครือข่าย และขยายกิจกรรมใหม่ ๆ พิจารณาได้จากความสามารถในการจัดการ กับปัญหาที่องค์กรเผชิญในภาวะวิกฤต จิตสำนึกที่ดีงามของชุมชน การจัดการกับปัญหา ความขัดแย้งภายใน และภายนอกชุมชน มีการจัดกิจกรรมที่เป็นสาธารณะของชุมชนอย่างต่อเนื่อง

2. องค์ประกอบภายนอกชุมชน ประกอบด้วย

2.1 เครือข่าย การมีเครือข่ายสมาชิกหรือกิจกรรมสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถ ในการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และเห็นถึงศักยภาพในการระดมทุน ดูได้จากความสามารถ ในการจัดการกับเครือข่ายในลักษณะของความร่วมมือในการปฏิบัติและลักษณะของอำนาจ ในการเจรจาต่อรองหรือประสานงาน

2.2 สถานภาพขององค์กรชุมชน มีเครือข่ายเชื่อมโยงกันเพื่อเกื้อกูลส่งเสริม ประชาสังคมและความเข้มแข็งของชุมชน การพิจารณาศักยภาพควรอ้างอิงจากภายนอกด้วย นั่นคือ การประเมินการยอมรับต่อองค์กรชุมชนจากกลุ่มบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง

2.3 นโยบายและกลไกของรัฐที่มีอิทธิพลไปสู่ชุมชน

อมรรัตน์ มัททวิวงศ์ (2553, หน้า 28) ได้ศึกษาองค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็ง ซึ่งจะต้องประกอบไปด้วย องค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านผู้นำ ต้องมีผู้นำที่วิสัยทัศน์ เป็นคนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการ เป็นคนดี เชื่อสัจย์ อุทิศตนเพื่อส่วนรวม ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของสมาชิก รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พยายาม/ ผลักดันให้เกิดผู้นำรุ่นใหม่ขึ้นมา เป็นนักประสานงานที่ดี
2. ด้านองค์กรชุมชน มีองค์กรชุมชนที่มีความหลากหลายทั้งด้านเพศ วัย การศึกษา อาชีพ ศาสนา มีจำนวนองค์กรที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น มีการบริหารจัดการภายในองค์กร เป็นเครือข่ายกัน มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
3. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำและสมาชิก มีการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมตรวจสอบติดตามประเมินผล
4. ด้านการมีโครงสร้างทางสังคมแนวราบ ซึ่งต้องมีความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ระหว่างผู้นำและสมาชิก โดยที่สมาชิกสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวาง
5. ด้านกระบวนการเรียนรู้ มีการติดต่อสื่อสารหลายรูปแบบ มีเวทีสาธารณะให้สมาชิกในชุมชนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีสถานที่พบปะ มีประเด็นพูดคุยสม่ำเสมอ
6. ด้านการบริหารจัดการที่ดี คือ มีการบริหารแบบธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการวางระเบียบ กติกาต่าง ๆ ภายในชุมชน

ธนัญฐ์ ยังเฟื่องมนต์ (2552, หน้า 32) ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็ง และได้แบ่งองค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็ง ออกเป็น 6 ด้าน คือ

1. ชุมชนแห่งการเรียนรู้ หมายถึง ชุมชนที่มีกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาถึงการติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ การถ่ายทอดความรู้และการเรียนรู้จากภายนอก
2. ชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง หมายถึง ชุมชนที่มีความสามารถในการพึ่งตนเองในเรื่องของการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจของชุมชน การพึ่งตนเองทางการเมือง การพึ่งตนเองด้วยทุนสังคม และการมีส่วนร่วมของชุมชน
3. ชุมชนที่มีความปลอดภัยและสันติภาพ หมายถึง ชุมชนที่มีความปลอดภัย และมีสันติภาพในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การพัฒนาคุณภาพชีวิต ระบบป้องกันในชุมชน และการมีความสุขในชุมชน
4. ชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง หมายถึง ชุมชนที่เข้มแข็งด้วยปัจจัยภาวะผู้นำในเรื่องการมีวิสัยทัศน์ การสร้างแรงคลใจ การมีบาร์มี และความสำคัญต่อการเป็นผู้นำ
5. ชุมชนที่มีเครือข่าย หมายถึง ชุมชนที่เข้มแข็งด้วยเครือข่ายในเรื่องความร่วมมือ

การสนับสนุนจากภายนอกและการสร้างเครือข่าย

6. ชุมชนที่มีจิตวิญญาณ หมายถึง ชุมชนที่เข้มแข็งด้วยความรู้สึกลงในเชิงนามธรรม
ในเรื่อง ตำนานความเป็นชุมชน ชุมชนที่มีน้ำใจ ชุมชนคุณธรรมและชุมชนที่มีชีวิต

จากการทบทวนแนวคิด องค์กรประกอบชุมชนเข้มแข็ง ผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดจากนักวิชาการ
5 ท่าน คือ กิ่งแก้ว เกษโกวิท (2548), สาวินี รอดสิน (2554), หาญศึก ทรงสวัสดิ์ (2550), อมรรัตน์
มัททวิวงศ์ (2553) และชนัญฐ์ ยังเฟื่องมนต์ (2552) ซึ่งองค์กรประกอบชุมชนเข้มแข็งของทั้ง 5 ท่าน
จะเป็นองค์กรประกอบที่สามารถนำมาศึกษาชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็ง ได้ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปองค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็งจำแนกตามความคิดเห็นของนักวิชาการ

กิ่งแก้ว เกษโกวิท	สาวินี รอดสิน	หาญศึก ทรงสวัสดิ์	อมรรัตน์ มัททวิวงศ์	ชนัญฐ์ ยังเฟื่องมนต์
1. การมีส่วนร่วม ของชุมชน	1. มีการรวมตัวกัน ภายในชุมชน	1. องค์กรประกอบ ภายใน 1.1 มีอุดมการณ์ ร่วมภายในชุมชน 1.2 มีศักยภาพ ในการระดมทุน ภายในชุมชน 1.3 มีศักยภาพ ในการต่อรอง 1.4 มีศักยภาพ ของผู้นำและ สมาชิกในชุมชน 1.5 กิจกรรม ภายในชุมชน มีทั้ง ปริมาณและคุณภาพ	1. ด้านผู้นำ (มีผู้นำ ที่ดี มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถ ในการจัดการ เป็นนัก ประสานงานที่ดี)	1. ชุมชนแห่ง การเรียนรู้ (เรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง ทั้งจากภายใน และภายนอก ชุมชน)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กิ่งแก้ว เกษโกวิท	สาวิณี รอดสิน	หาญศึก ทรงสวัสดิ์	อมรรัตน์ มัททวิวงศ์	ธนัญฐ์ ยังเฟื่องมนต์
2. ชุมชน มีความสมัครใจ ในการพัฒนา ตนเอง	2. ร่วมกันทำ กิจกรรมหรือ แก้ปัญหาชุมชน อย่างต่อเนื่อง	2. องค์กรประกอบ ภายนอก 2.1 มีเครือข่าย 2.2 ชุมชนได้รับ การยอมรับ 2.3 มีนโยบาย และกลไกของรัฐ เข้ามาช่วยเหลือ ชุมชน	2. ด้านองค์กร ชุมชน (มีการบริหาร จัดการ เป็นเครือข่าย และมีกิจกรรม ต่อเนื่อง)	2. ชุมชน ที่มีศักยภาพ พึ่งตนเอง (พึ่งตนเอง ด้านเศรษฐกิจ การเมือง ทุนสังคม และการ มีส่วนร่วม ของชุมชน)
3. เป็น กระบวนการ เรียนรู้และพัฒนา ตนเอง	3. มีจิตสำนึก ของการพึ่งตนเอง		3. ด้านการมี ส่วนร่วมของผู้ นำและสมาชิก	3. ชุมชนที่มี ความปลอดภัย และสันติภาพ (มีความปลอดภัย ในชีวิต และทรัพย์สิน มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีระบบ การป้องกันชุมชน และมีความสุข ในชุมชน)
4. เน้น ความยืดหยุ่น สอดคล้อง เหมาะสมกับ ชุมชน	4. มีอิสระ ในการแสดง ความคิดเห็น และการตัดสินใจ ด้วยตนเองหรือกลุ่ม		4. ด้านการมี โครงสร้าง ทางสังคมแนวราบ (เสมอภาค เท่าเทียม การแสดงความคิดเห็น ของสมาชิก)	4. ชุมชนที่มีภาวะ ผู้นำเข้มแข็ง (ผู้นำ มีวิสัยทัศน์ การสร้างแรงคลใจ มีบารมี และมีสำนึก ในการเป็นผู้นำ)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กิ่งแก้ว เกษโกวิท	สาวิณี รอดสิน	หาญศึก ทรงสวัสดิ์	อมรรัตน์ มัททวิวงศ์	ธนัญฐ์ ยังเฟื่องมนต์
5. มีความร่วมมือและได้รับการยอมรับจากภาคีการพัฒนา	5. ใช้ทรัพยากรภายในชุมชนอย่างคุ้มค่า		5. ด้านกระบวนการเรียนรู้ (มีเวทีสาธารณะในการแสดงความคิดเห็น)	5. ชุมชนที่มีเครือข่าย (มีเครือข่ายด้านความมือมือได้รับการสนับสนุนจากภายนอก)
6. หลักการสร้างสังคมคุณภาพเพิ่มคุณค่า	6. มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ภายในและภายนอกชุมชน		6. ด้านการบริหารจัดการที่ดี (โปร่งใสตรวจสอบได้ สมาชิกมีส่วนร่วมในการวางระเบียบกติกภายในชุมชน)	6. ชุมชนที่มีจิตวิญญาณ (มีสำนึกของความเป็นชุมชน มีน้ำใจ มีคุณธรรม)
7. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีจิตสาธารณะ จริยธรรม และคุณธรรม	7. มีการเสริมสร้างให้ทุกคนมีความเป็นผู้นำ			

จากตารางที่ 1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักวิชาทั้ง 5 ท่าน ได้ให้ข้อสรุปประกอบชุมชนเข้มแข็งไปในแนวทางที่ใกล้เคียงกัน และผู้วิจัยเห็นว่า แนวคิดของธนัญฐ์ ยังเฟื่องมนต์ (2552) มีความเหมาะสมและครอบคลุมองค์ประกอบชุมชนเข้มแข็ง ที่สามารถนำมาใช้ในการศึกษา “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว” ได้ ผู้วิจัยจึงได้นำองค์ประกอบชุมชนเข้มแข็งมา กำหนดเป็นตัวแปรตาม เพื่อศึกษาระดับชุมชนเข้มแข็งของชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็ง ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ใน 6 ด้าน ได้แก่ (1) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (2) ชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง (3) ชุมชนที่มีความปลอดภัยและสันติภาพ (4) ชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง (5) ชุมชนที่มีเครือข่าย และ (6) ชุมชนที่มีจิตวิญญาณ

ความเป็นมาของการพัฒนาหมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว

ประวัติความเป็นมา

เมื่อวันที่ 22-24 มีนาคม พ.ศ. 2549 ได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค ไทย-กัมพูชา ด้านกองทัพภาคที่ 1 กับภูมิภาคทหารที่ 5 (RBC) ครั้งที่ 10 โดยฝ่ายกัมพูชา และฝ่ายไทย เห็นชอบร่วมกันเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเสพติด และเสนอให้เป็นกิจกรรมความร่วมมือเพื่อฉลองครบรอบ 55 ปีของการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-กัมพูชา (กองกำลังบูรพา, 2555, หน้า 1) จากผลการประชุมดังกล่าว แม่ทัพภาคที่ 1 จึงได้มีดำริ ให้นำหน่วยป้องกันชายแดน จัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามแนวชายแดน และสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้นำกัมพูชาในระดับพื้นที่เพื่อจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือ และความเข้าใจในการทำงานให้สอดคล้องกับนโยบายของทั้งสองประเทศ โดยมุ่งเน้นแก้ไข ปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติเป็นหลัก ซึ่งได้แก่ ปัญหาเสพติด ปัญหาแรงงานต่างด้าว ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิต และปัญหาความขัดแย้งในระดับท้องถิ่น (กองกำลังบูรพา, 2557, หน้า 1)

กองกำลังบูรพาจึงได้จัดทำโครงการหมู่บ้านชายแดนสีขาวคูขนานไทย-กัมพูชา ซึ่งปัจจุบันใช้ชื่อว่า “โครงการหมู่บ้านเข้มแข็งคูขนานตามแนวชายแดน” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี ส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจ ตลอดจนสร้างทัศนคติที่ดีต่อกันระหว่าง เจ้าหน้าที่ไทยและกัมพูชา เกิดความสอดคล้องกับงานรักษาความมั่นคงภายในของภาครัฐ ขจัดปัญหาภัยคุกคามยาเสพติดและปัญหาอื่น ๆ จากพื้นที่ชายแดน (กองกำลังบูรพา, 2555, หน้า 1)

ปัจจุบันมีหมู่บ้านชายแดนคูขนานฝั่งไทย จำนวน 64 หมู่บ้านและ ฝั่งกัมพูชา จำนวน 49 หมู่บ้าน ตลอดระยะทางตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ด้านจังหวัดสระแก้ว จำนวน 165 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 4 อำเภอ คือ อำเภอตาพระยา อำเภอโคกสูง อำเภออรัญประเทศ และอำเภอคลองหาด ดังนี้

ตารางที่ 2 รายชื่อหมู่บ้านชายแดนคูขนาน ไทย-กัมพูชา (กองกำลังบูรพา, 2555)

ลำดับ	หมู่บ้านคูขนาน (ไทย)	หมู่บ้านคูขนาน (กัมพูชา)
1	บ้านเนินสมบูรณ์ อำเภอดาพระยา	บ้านกระเคียบทมอ อำเภอมอพวก
2	บ้านเขาลูกช้าง อำเภอดาพระยา	บ้านจังกาโก้ อำเภอสวายแจก
3	บ้านทับทิมสยาม 03 อำเภอดาพระยา	บ้านทะนวง อำเภอมอพวก
4	บ้านคลองแฝง อำเภอดาพระยา	บ้านบึงตะกวน อำเภอมอพวก
5	บ้านทัพเยี่ยม อำเภอดาพระยา	บ้านจังกาโก้ อำเภอสวายแจก
6	บ้านแสง อำเภอดาพระยา	บ้านมะฮอสลือบ อำเภอสวายแจก
7	บ้านทัพเสรี อำเภอดาพระยา	บ้านสะตะม้ง อำเภอมอพวก
8	บ้านทัพไทย อำเภอดาพระยา	บ้านสะตะเบง อำเภอมอพวก
9	บ้านร่มไทร อำเภอดาพระยา	บ้านบึงตะกวน อำเภอมอพวก
10	บ้านเจียงคำ อำเภอดาพระยา	บ้านมะฮอสลือบ ตำบล โศกละเมียด อำเภอมอพวก
11	บ้าน โศกทหาร อำเภอดาพระยา	บ้านมะฮอสลือบ ตำบล โศกละเมียด อำเภอมอพวก
12	บ้านทัพสยาม อำเภอดาพระยา	บ้านจังกาโก้ ตำบลสวายจิก อำเภอสวายจิก
13	บ้านดาพระยา อำเภอดาพระยา	บ้านบึงตะกวน อำเภอมอพวก
14	บ้านคลองน้ำใส อำเภอดาพระยา	บ้านมะฮอสลือบ อำเภอมอพวก
15	บ้านอ่างศิลา อำเภอ โศกสูง	บ้านชมรมอ่างศิลา อำเภอโอโจรว
16	บ้านหนองหญ้าแก้ว อำเภอ โศกสูง	บ้านตำบลห้า อำเภอโอโจรว
17	บ้านหนองจาน อำเภอ โศกสูง	บ้านทำนบตัด อำเภอโอโจรว
18	บ้านโนนหมากมุ่น อำเภอ โศกสูง	บ้านชมรมโอบายเจื่อน อำเภอโอโจรว
19	บ้านศิลารัตน์พัฒนา อำเภอ โศกสูง	บ้านทำนบตัด อำเภอโอโจรว
20	บ้านดอนไร่ฝ้าย อำเภอ โศกสูง	บ้านโอบายเจื่อน อำเภอโอโจรว
21	บ้านโนนสูง อำเภอ โศกสูง	บ้านตำบลปรี อำเภอโอโจรว
22	บ้านกุดฝือ อำเภอ โศกสูง	บ้านโจกเจย อำเภอโอโจรว
23	บ้านหนองม้ง อำเภอ โศกสูง	บ้านแต่ ตำบลสวายจิก อำเภอสวายจิก
24	บ้านหนองเสม็ด อำเภอ โศกสูง	บ้านตำบลปรี ตำบลโอบายเจื่อน อำเภอโอโจรว

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	หมู่บ้านชุมชน (ไทย)	หมู่บ้านชุมชน (กัมพูชา)
25	บ้านหนองสิม อำเภอกোকสูง	บ้านตำบลมุย ตำบลโอบายเจ็อน อำเภโอโโจรว
26	บ้านโคกสูง อำเภอกอกสูง	บ้านโชคชัย ตำบลโอบายเจ็อน อำเภโอโโจรว
27	บ้านคอนหลุม อำเภอกอกสูง	บ้านโอบายเจ็อน ตำบลโอบายเจ็อน อำเภโอโโจรว
28	บ้านเนินสมบูรณ์ อำเภอรัญประเทศ	บ้านคลาเจ็อบ อำเภอมาลัย
29	บ้านป่าไร่ใหม่ อำเภอรัญประเทศ	บ้านป่าไร่ อำเภโอโโจรว
30	บ้านโคกสะแบง อำเภอรัญประเทศ	บ้านประชากันดาล อำเภโอโโจรว
31	บ้านหนองปรือ อำเภอรัญประเทศ	บ้านมาลัย อำเภอมาลัย
32	บ้านคลองหว่าใหม่ อำเภอรัญประเทศ	บ้านบังเบง อำเภอมาลัย
33	บ้านคลองน้ำใส อำเภอรัญประเทศ	บ้านคลาเจ็อบ อำเภอมาลัย
34	บ้านหนองเอี่ยน อำเภอรัญประเทศ	บ้านโอบเคต่อน อำเภอมาลัย
35	บ้านสลองคอง อำเภอรัญประเทศ	บ้านคลาเจ็อบ อำเภอมาลัย
36	บ้านผ่านศึก เขต 3 อำเภอรัญประเทศ	บ้านเก้าสาม อำเภอมาลัย
37	บ้านทุ่งรวงทอง อำเภอรัญประเทศ	บ้านบันเตียปี่มุย อำเภอมาลัย
38	บ้านผ่านศึก เขต 1 อำเภอรัญประเทศ	บ้านเก้าใบ อำเภอมาลัย
39	บ้านวังมน อำเภอรัญประเทศ	บ้านประชากันดาล อำเภโอโโจรว
40	บ้านเขาสารภี อำเภอรัญประเทศ	บ้านกิโลสิบสอง อำเภอสำภาลูน
41	บ้านแสนสุข อำเภอรัญประเทศ	บ้านไซเอ็ท ตำบลตรวนปงโร อำเภอมาลัย
42	บ้านใหม่ปากสอง อำเภอรัญประเทศ	บ้านสันติภาพ ตำบลโอบสะเลา อำเภอมาลัย
43	บ้านท่าข้าม อำเภอรัญประเทศ	บ้านปอยเปต ตำบลปอยเปต อำเภโอโโจรว
44	บ้านโนนสังข์ อำเภอรัญประเทศ	บ้านสตึงบอรัค ตำบลปอยเปต อำเภโอโโจรว

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	หมู่บ้านชุมชน (ไทย)	หมู่บ้านชุมชน (กัมพูชา)
45	บ้านผ่านศึก เขต 2 อำเภออรัญประเทศ	บ้านสวายปรี ตำบลมอญ อำเภอมาลัย
46	บ้านโนนพัฒนา อำเภออรัญประเทศ	บ้านโศดาปอ ตำบลโศเสลา อำเภอมาลัย
47	บ้านภูน้ำเกลี้ยง อำเภออรัญประเทศ	บ้านตรวนปราสาท ตำบลปอยเปต อำเภอโอโจรว
48	บ้านคง อำเภออรัญประเทศ	บ้านตรวนปราสาท ตำบลปอยเปต อำเภอโอโจรว
49	บ้านใหม่ดิงาม อำเภออรัญประเทศ	บ้านตรวนปราสาท ตำบลปอยเปต อำเภอโอโจรว
50	บ้านทับพริก อำเภออรัญประเทศ	บ้านจะบ็อก ตำบลบังเบง อำเภอมาลัย
51	บ้านคลองหว้า อำเภออรัญประเทศ	บ้านภูมิสะแก ตำบลบังเบง อำเภอมาลัย
52	บ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภออรัญประเทศ	บ้านบึงสาธุ กรุงปอยเปต
53	บ้านผักกาดสอง อำเภออรัญประเทศ	บ้านสันติภาพ อำเภอมาลัย
54	บ้านโสนน้อย อำเภออรัญประเทศ	บ้านประชาคันดาล อำเภอโอโจรว
55	บ้านโนนสาวเอ้ อำเภออรัญประเทศ	บ้านเก้าใบ อำเภอมาลัย
56	บ้านโนนชีเหล็ก อำเภออรัญประเทศ	บ้านเก้าสาม อำเภอมาลัย
57	บ้านไผ่ล้อม อำเภออรัญประเทศ	บ้านพนมรุ้ง อำเภอมาลัย
58	บ้านสี่แยกทันใจ อำเภออรัญประเทศ	บ้านจะบ็อก อำเภอมาลัย
59	บ้านป้าเขียว อำเภออรัญประเทศ	บ้านภูมิสะแก อำเภอมาลัย
60	บ้านเขาช่องแคบ อำเภอคลองหาด	บ้านฝรั่งตกตาย อำเภอพนมปึก
61	บ้านเขาดิน อำเภอคลองหาด	บ้านกิโสดิบสาม อำเภอสำเภาลูน
62	บ้านเขาตังอี อำเภอคลองหาด	บ้านโอบอด อำเภอพนมปึก
63	บ้านทับทิมสยาม 05 อำเภอคลองหาด	บ้านบารังเทียะ อำเภอพนมปึก
64	บ้านคลองใหญ่พัฒนา อำเภอคลองหาด	บ้านตวลปีวะ ตำบลพนมปึก อำเภอพนมปึก

การดำเนินงานตามโครงการ

กองกำลังบูรพาได้น้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาหมู่บ้านชายแดนเข้มแข็งคู่ขนานไทย-กัมพูชา โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 7 ระบบ ดังนี้ (กองกำลังบูรพา, 2555, หน้า 3-6)

1. ระบบป้องกัน เป็นการดำเนินการเพื่อจัดระบบป้องกันชุมชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทั้งภัยคุกคามภายนอก ได้แก่ ยาเสพติด การโจรกรรม การกระทำผิดกฎหมาย ภัยธรรมชาติ ฯลฯ ภัยคุกคามภายใน ได้แก่ อบายมุข ความขัดแย้ง และอิทธิพลมืดต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นในเรื่อง

1.1 พัฒนาประสิทธิภาพของคณะกรรมการหมู่บ้าน โดยให้ความรู้พื้นฐานทางยุทธวิธีในการป้องกันหมู่บ้าน จากยาเสพติด ความมั่นคงและภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ

1.2 อบรมให้ความรู้ในการสร้างเครือข่ายข่าวภาคประชาชนและข่าวสารทางเปิดอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการให้ข่าวกับหน่วย จก.ประจำพื้นที่

1.3 ให้คำปรึกษาและแนะนำในการจัดทำแผนพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของหมู่บ้าน แผนการป้องกันปราบปรามยาเสพติดและแผนเผชิญเหตุต่าง ๆ

1.4 ฝึกทบทวน ชรบ. ให้มีความพร้อมอย่างแท้จริง ในการปฏิบัติหน้าที่ และการปฏิบัติต่อสถานการณ์วิกฤติที่เกิดขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 พัฒนาสัมพันธ์ผู้นำหมู่บ้าน, ประชาชน หน่วยราชการและหน่วยจก.ประจำพื้นที่ของไทย-กัมพูชา ให้มีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น มากยิ่งขึ้นส่งผลให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในงานด้านการ ป้องกันเกี่ยวกับยาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมายในรูปแบบต่าง ๆ

1.6 จัดวางระบบเครือข่ายการติดต่อสื่อสารจากครัวเรือน-ผู้นำหมู่บ้าน-เจ้าหน้าที่ตำรวจ, ทหาร ในการแจ้งข่าวสาร, เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

1.7 ส่งเสริมให้ความรู้ประชาชนและส่วนราชการในการเข้าสู่ประชาคม ความมั่นคงอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

2. ระบบครอบครัวเครือญาติ มุ่งเน้นการสร้างสายใยรัก เพื่อให้ความรัก ความเข้าใจ และมีความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัว ทำสถาบันครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคม มีความอบอุ่นมั่นคง และให้ครอบครัวได้บ่มเพาะ ภูมิด้านทานภูมิด้านทานต่อสิ่งที่ไม่ดีงามทั้งปวง และสร้างจิตสำนึกที่ดี อันจะทำให้สมาชิกในครอบครัวได้มุ่งกระทำแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และเป็นพลังผลักดันให้ชุมชนมีความเข้มแข็งต่อไปโดยมุ่งเน้นในเรื่อง

2.1 การเข้าไปพัฒนาสัมพันธ์ ร่วมคิดให้คำแนะนำปรึกษาแก้ไขปัญหาคอบครัว กลุ่มเสี่ยงต่อปัญหายาเสพติด สิ่งผิดกฎหมายต่าง ๆ ให้ลด ละ เลิกและหมดไปในที่สุด

2.2 จัดกิจกรรมให้มีการพัฒนาสัมพันธ์ภายในชุมชน ครั้วเรือนข้างเคียงให้ มีความผูกพันในลักษณะเครือญาติ เป็นครั้วเรือนที่มีการเฝ้าระวังซึ่งกันและกันในการไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวเรื่อง ยาเสพติด สิ่งผิดกฎหมาย โดยให้ข้อมูลข่าวสารกับเจ้าหน้าที่

2.3 จัดกิจกรรม ส่งเสริมความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น ระหว่างผู้นำชุมชน, ประชาชน, เจ้าหน้าที่, ส่วนราชการ หมู่บ้านคู่งานานไทย-กัมพูชา ให้มีความผูกพันกันในลักษณะ คอบครัวเครือญาติ สามารถให้ข่าว แจ้งเตือนในเรื่องยาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมายต่าง ๆ ที่เข้า-ออก บริเวณแนวชายแดน

2.4 ส่งเสริมทุกครอบครัวในหมู่บ้าน โดยเฉพาะครอบครัวที่มีฐานะยากจนมีปัญหา ทางการเงิน ให้มีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระเจ้าอยู่หัวและน้อมนำไป ปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง รวมทั้งหากิจกรรมที่ทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น สามารถ ดำรงชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุข ไม่เป็นปัญหาต่อสังคม โดยเฉพาะเรื่องยาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมาย

2.5 ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ภายในชุมชน แต่ละครั้วเรือนให้มีความใกล้ชิด สนับสนุนกัน มีความรู้สึกเหมือนกับเป็นครอบครัว เครือญาติ

2.6 ส่งเสริมการจัดกิจกรรม และอบรมปลูกฝังหลักคุณธรรม จริยธรรมให้กัน ภายในครอบครัว เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีและความอบอุ่นให้เกิดภายในครอบครัว

3. ระบบเศรษฐกิจ ส่งเสริมให้มีการระกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้โดยยึดถือหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางสายกลาง ด้วยการคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และมุ่งเน้นการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และให้มีการออม เพื่อขยายโอกาสในการลงทุนเพื่อความมั่นคงในการประกอบอาชีพต่อไปโดยมุ่งเน้นในเรื่อง

3.1 อบรมให้ความรู้และนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สูงสุดเกี่ยวกับการใช้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ในเรื่องความพอประมาณ ความมีเหตุผลความมีภูมิคุ้มกันที่ดีและเกษตรทฤษฎีใหม่โดยส่งเสริมในระดับครั้วเรือน การรวบรวมกลุ่มเป็นองค์กรชุมชนในการลงทุนให้อยู่ระดับความพอประมาณของชุมชน

3.2 ส่งเสริม ให้ความรู้แนะนำประชาชนกัมพูชาในเรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ของหมู่บ้านคู่งานาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ให้ดียิ่งขึ้น

3.3 การเข้าไปช่วยเหลือ บรรเทาภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้น เพื่อแบ่งเบาภาระ และสร้างความประทับใจ ความมั่นใจในเจ้าหน้าที่รัฐมากยิ่งขึ้น

3.4 การช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนยากจนตามกำลัง ความสามารถโดยระดม

ความช่วยเหลือจากทุกภาคส่วนที่สามารถกระทำได้ โดยเฉพาะประชาชนที่มีความเสี่ยงในการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมาย

3.5 ร่วมคิดร่วมทำและร่วมแก้ปัญหาในการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในหมู่บ้าน โดยบูรณาการร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

3.6 ส่งเสริมให้ความรู้ประชาชนและส่วนราชการในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

4. ระบบการศึกษา ส่งเสริมการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อสร้างคนที่มีคุณภาพ โดยปลูกฝังให้รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อมุ่งพัฒนาสติปัญญา และความมีเหตุผลเพื่อให้สามารถมองเห็นปัญหา มีความเข้าใจ และรู้เท่าทันเรื่องราวต่าง ๆ ในสังคมปัจจุบันด้วยตนเอง และสามารถใช้ความรู้เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะความสามารถในวิชาชีพ บนพื้นฐานของหน้าที่ ความรับผิดชอบ ความมีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถนำความรู้ไปพัฒนาสังคม นำไปสู่ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อชุมชนส่วนรวมต่อไป โดยมุ่งเน้นในเรื่อง

4.1 ส่งเสริมการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อสร้างคนให้มีคุณภาพ รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4.2 ส่งเสริมพัฒนาการศึกษา ในพื้นที่ โดยเฉพาะชุมชน หมู่บ้านที่ขาดแคลนบุคลากร อุปกรณ์ เครื่องมือทางการศึกษา

4.3 ส่งเสริมการฝึกอบรมวิชาชีพให้กับประชาชน โดยเฉพาะประชาชนที่มีฐานะยากจน และเป็นกลุ่มเสี่ยง ที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด สิ่งผิดกฎหมายต่าง ๆ เพื่อให้นำไปประกอบวิชาชีพ มีคุณภาพชีวิต ให้ดียิ่งขึ้น

4.4 ส่งเสริมให้มีการมอบทุนการศึกษาให้กับเด็กนักเรียน ที่เรียนดีความประพฤติดี เป็นการสร้างแรงจูงใจ กระตุ้นให้เด็กมีความมุ่งมั่น มุ่งมั่น ที่จะเรียนดี มีความประพฤติดี และเป็นตัวอย่าง ให้กับเด็กนักเรียนอื่น ๆ ต่อไป

4.5 ส่งเสริมระบบการศึกษาภายในชุมชน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและองค์ความรู้ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

5. ระบบวัฒนธรรม ใช้วัฒนธรรมเป็นสื่อในการเชื่อมร้อย ความแตกต่างและหลากหลายของคนในชุมชนให้เป็นหนึ่งเดียวภายใต้จิตวิญญาณของความเป็นไทย โดยการเชิดชูคุณค่าและบรรจงรัก ความหวงแหน และความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น อันจะเป็นการใช้ความเข้มแข็ง และมั่นคงทางวัฒนธรรม สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่สังคมให้สามารถดำรงภูมิปัญญาของสังคม ควบคู่กับการปรับสมดุลในการดำรงชีวิตโดยไม่ตกอยู่ในกระแสการบริโภค

จนเกินไป และให้ชุมชนสามารถถ่วงถ่วงเลือกรองเลือกใช้วัฒนธรรม และปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตได้
อย่างเหมาะสมและเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนสามารถ
ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมนั้น ๆ เพื่อเป็นมรดกที่ดั่งามแห่งชนรุ่นหลังต่อไป โดยมุ่งเน้น
ในเรื่อง

5.1 ส่งเสริมให้ประชาชน ร่วมกิจกรรมประเพณี วันสำคัญทางศาสนา และวันสำคัญ
ต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นสื่อในการเชื่อม ความแตกต่าง และ หลากหลายของคนในชุมชนให้เป็นหนึ่งเดียว

5.2 ส่งเสริมให้ประชาชนหมู่บ้านคู่งานานไทย-กัมพูชาไปร่วมกิจกรรม ประเพณี
วันสำคัญของทั้งสองประเทศเพื่อให้ประชาชนมีความรู้สึกที่ดี และมีความเชื่อมโยงความแตกต่าง
ทางวัฒนธรรม ในเชิงบวก

5.3 ส่งเสริมให้ประชาชน เชิดชูคุณค่าและธรรมาภิบาลให้มีความรัก ห่วงแหน
และภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น

5.4 ส่งเสริมให้ประชาชน ปรับสมดุลในการดำรงชีวิต ถ่วงถ่วง เลือกใช้วัฒนธรรม
และปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตได้อย่างเหมาะสมและเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน
และอนาคต

6. ระบบสาธารณสุข เน้นการป้องกันโรค และส่งเสริมสุขภาพเชิงรุก จัดให้มีระบบ
บริการ ที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และเป็นธรรม ธรรมาภิบาลปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ
ให้เหมาะสม โดยเฉพาะการบริโภคที่ถูกต้อง และการออกกำลังกายสม่ำเสมอ ใช้อุปกรณ์ป้องกัน
เพื่อลดความเสี่ยงต่ออันตรายโดยมุ่งเน้นในเรื่อง

6.1 ส่งเสริมให้ความรู้ พิษภัยของยาเสพติด รวมถึงบำบัดรักษาผู้ติดยา ซึ่งเป็นผู้ป่วย
ให้เข้าใจ ลด ละ เลิก เป็นกำลังสำคัญของหมู่บ้าน ไม่ข้องเกี่ยวกับยาเสพติดได้อย่างยั่งยืน

6.2 ส่งเสริมความร่วมมือด้วยการให้ความรู้การป้องกันโรคติดต่อติดตามสถานการณ์
การโรคระบาดทั้งฝั่งไทยและกัมพูชา เพื่อป้องกันและลดการแพร่กระจายของโรคติดต่อในพื้นที่

6.3 ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเขตสุขภาพภิบาลในหมู่บ้าน ที่ถูกต้อง
ในหมู่บ้านคู่งานาน เพื่อให้มีสุขภาพที่ดี ลดการเกิดโรค

6.4 ส่งเสริมและมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนส่งเสริมสุขภาพหมู่บ้าน
และมีงบประมาณในการดำเนินการตามแผน

6.5 ส่งเสริมการจัดเครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุขในหมู่บ้านร่วมกันในหมู่บ้าน
คู่งานานไทย-กัมพูชา

7. ระบบความเชื่อ และศาสนามุ่งใช้ศีลธรรมอันดีงามของศาสนา ช่วยในการควบคุม
สังคมและจัดระเบียบสังคม ช่วยยกระดับและกล่อมเกล่าจิตใจ เพื่อสร้างค่านิยมและบรรทัดฐาน

ที่ค้ำจุนของสังคม และรวมทั้งใช้วิธีการทางศาสนาทำหน้าที่ยึดเหนี่ยวสังคมให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันโดยมุ่งเน้นในเรื่อง

7.1 ส่งเสริมการมีความเชื่อในค่านิยมที่ดี ลดค่านิยมพื้นฐานที่ไม่ดี ให้ลดน้อยลงจนหมดไปในที่สุด

7.2 การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความคิด ความเชื่อ ที่นำไปสู่ความขัดแย้ง ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันให้มากขึ้น บนพื้นฐานของความถูกต้องตามหลักศาสนา

7.3 พัฒนาความสัมพันธ์ ด้วยการให้ศาสนาเป็นสื่อ โดยการไปร่วมกิจกรรมทางศาสนา ในหมู่บ้านคู่ขนาน

7.4 ส่งเสริมความคิดในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบ ไม่เบียดเบียนกัน ไม่ลักขโมย โดยใช้ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ

โดยกองกำลังบูรพา ได้กำหนดขั้นการดำเนินงานออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. ขั้นการเตรียมการ โดยการวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ กำหนดเป็น บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย แล้วมอบให้หน่วยเฉพาะกิจ เป็นผู้ประสานงานร่วมกับหน่วยงานระดับอำเภอในพื้นที่ และองค์กรปกครองท้องถิ่น เข้าสืบสภาพในชุมชน ส่งเสริมให้หมู่บ้านมีการประชาคมคัดเลือกคณะกรรมการของชุมชน และกำหนดปัญหาที่ต้องแก้ไขในขั้นต้นต่อไป

2. ขั้นการ สัมมนา/ ประชุมเชิงปฏิบัติการ กองกำลังบูรพา ร่วมกับหน่วยงานระดับอำเภอ เชิญผู้แทนคณะกรรมการของหมู่บ้านในโครงการเข้าร่วม การสัมมนาการทำแผนชุมชน และรับทราบแนวทางการปฏิบัติ เมื่อเข้าสู่ขั้นตอนของโครงการ เพื่อกลั่นกรองสาเหตุของปัญหา และวิธีการแก้ไข โดยมี สายงานในระดับอำเภอที่เกี่ยวข้องเป็นที่ปรึกษา เช่น พัฒนาการชุมชน เกษตรอำเภอ สาธารณสุขอำเภอ ฯลฯ และจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ 2 แห่งประเทศ เพื่อให้คณะกรรมการระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และผู้แทนคณะกรรมการหมู่บ้านได้รับทราบแนวทางการปฏิบัติในขั้นต่อไปร่วมกัน

3. ขั้นการดำเนินการ หน่วยเฉพาะกิจและชุดปฏิบัติการของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 1 ส่วนแยก 1 ทำการฝึกอบรมให้แก่ประชาชนทั้งสองประเทศ จำนวน 3 กิจกรรม เพื่อให้เกิดความรู้ และความสัมพันธ์ร่วมกัน เพื่อนำไปสู่ความเป็นชุมชนเข้มแข็งต่อไป

4. ขั้นการประเมินผล เป็นการประเมินผลทางกายภาพและคุณภาพ โดยแบ่งเป็น 2 ขั้น คือ การประเมิน โดยหน่วยเฉพาะกิจร่วมกับทางอำเภอ และขั้นที่ 2 คือ การประเมินโดยกองกำลังบูรพา ร่วมกับผู้แทนส่วนราชการของจังหวัด ที่ได้เรียนเชิญเข้าเป็นคณะกรรมการนโยบายของโครงการ

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ให้ความสนใจว่า หมู่บ้านตามแนวชายแดนที่ได้รับ การจัดตั้งเป็นหมู่บ้านเข้มแข็งคู่ขนาน ไทย-กัมพูชา นั้น มีความเข้มแข็งอยู่ในระดับใด และสามารถพัฒนาไปสู่ชุมชนที่ยั่งยืนได้หรือไม่ เพื่อให้การวิจัยมีความสมบูรณ์ในทางวิชาการ ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาแนวคิดในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเข้มแข็งของชุมชนและแนวคิด เกี่ยวกับการพัฒนาดังต่อไปนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประพันธ์ จันทรังษ (2548, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องเงื่อนไขที่มีผลต่อการทำให้ชุมชน เข้มแข็ง กรณีศึกษา บ้านหาดผาขน หมู่ที่ 3 ตำบลเมืองจาง กิ่งอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน การศึกษา ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค้นคว้าถึงเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ เงื่อนไขทางสังคม เงื่อนไขทาง ประเพณีและวัฒนธรรม ที่มีผลต่อชุมชนบ้านหาดผาขน หมู่ที่ 3 ตำบลเมืองจาง กิ่งอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านสังคมคุณภาพ ด้านสังคม แห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ และสังคมแห่งความสามัคคีและเอื้ออาทร ผลการศึกษาพบว่า

เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ผู้นำและกิจกรรมของผู้นำ กระบวนการสร้างกลุ่มกิจกรรม ทางเศรษฐกิจ กระบวนการสร้างองค์กรและเครือข่ายทางเศรษฐกิจมีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน เงื่อนไขทางสังคม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของกลุ่มกิจกรรม การมีจิตสำนึกภักดีถิ่นฐานของคน ในชุมชน และการพึ่งพาอาศัยของคนในชุมชนมีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน และเงื่อนไข ทางประเพณีและวัฒนธรรม ได้แก่ การเข้าร่วมงานประเพณีและวัฒนธรรม การนำภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาใช้ และการถ่ายทอดความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนทำให้ ชุมชนบ้านหาดผาขน หมู่ที่ 3 ตำบลเมืองจาง กิ่งอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน เป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็ง ในคุณภาพในด้านของสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคม แห่งความสามัคคีและเอื้ออาทรต่อกัน

กฤติยา ชัยศิริ (2548, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความเป็นชุมชนเข้มแข็งในตำบลบางพระ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมของตำบลบางพระ และหาตัวประกอบในการอธิบายความเข้มแข็ง ในตำบลบางพระ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชน ในตำบลบางพระ จำนวน 310 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งตัวแปรที่ใช้อธิบายความเข้มแข็งของชุมชนมี 12 ตัวแปร ประกอบด้วย รายได้ ระดับการศึกษา การรับรู้ข่าวสารในชุมชน สถานการณ์โรคเอดส์และยาเสพติดในชุมชน การมีส่วนร่วมกิจกรรมพัฒนาในชุมชน การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์กรในชุมชน การมีส่วนร่วม

ในกิจกรรมทางการเมืองของประชาชน การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ การให้บริการประชาชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ สภาพแวดล้อมในชุมชน ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และปัญหาการซื้อสิทธิ์ขายเสียง ซึ่งสามารถ ใช้เป็นกรณีในการอธิบายความเข้มแข็งได้ประมาณร้อยละ 51 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรที่นำมา ศึกษาครั้งนี้ยังมีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งในตำบลต่ำ

จากผลการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า ความเข้มแข็งของชุมชนนั้นเป็นนามธรรม ไม่สามารถหาตัวชี้วัดที่แน่นอนได้ ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้หลายตัวแปรไม่สามารถอธิบายถึง ความเข้มแข็งของชุมชนได้ เช่น รายได้และระดับการศึกษา ตัวแปรอื่น ๆ เช่น การมีส่วนร่วม การเรียนรู้ และองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถอธิบายความเข้มแข็งของชุมชนได้ดีกว่า ดังนั้น จึงอาจศึกษาตัวแปรเหล่านี้ในเชิงคุณภาพ และอาจพิจารณาตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น การพึ่งตนเอง และคุณภาพชีวิต ซึ่งอาจเป็นตัวแปรที่สามารถใช้เป็นกรณีในการอธิบายความเข้มแข็งของชุมชน ได้ดียิ่งขึ้น

กิ่งแก้ว เกษโกวิท (2548, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องชุมชนเข้มแข็งกับการแก้ปัญหาเสพติด การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากระบวนการเปลี่ยนแปลงของหมู่บ้านแห่งหนึ่งที่มีปัญหาเสพติด อย่างรุนแรง โดยศึกษาตั้งแต่ก่อนเกิดปัญหาจนกระทั่งแก้ปัญหาได้สำเร็จ เพื่อค้นหาปัจจัยที่ทำให้ เกิดปัญหาเสพติด รวมทั้งกระบวนการทางสังคมที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาเสพติดได้สำเร็จ ตามแนวคิดชุมชนเข้มแข็ง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การสังเกตอย่างไม่มี ส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เจาะลึกชาวบ้าน จำนวน 50 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกชนิด ของข้อมูลตามความเหมาะสมกับข้อมูล ผลการวิจัยมีดังนี้

ปัญหาเสพติดของหมู่บ้าน คือ ปัญหาขี้บ่า ปัจจัยที่นำไปสู่ปัญหายาขี้บ่ามีทั้งปัจจัย ภายในและปัจจัยภายนอก เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน โดยมีปัญหาความยากจน ไม่มีอาชีพ ตกงาน อันเนื่องมาจากวิกฤติเศรษฐกิจและภัยแล้งเป็นหลัก นำไปสู่การเสพเพื่อทำงานให้ได้มากขึ้น ต่อมาเริ่มมีการนำเข้ามาขายในหมู่บ้าน ด้วยความที่ขี้บ่าและมีลูกค้ำมากมาย ทำให้ผู้ขายมีรายได้ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและง่ายดาย จึงเกิดการเลียนแบบขายกันทั้งหมู่บ้าน ส่วนการแก้ปัญหายาเสพติด โดยกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง ประสบความสำเร็จเนื่องจากชาวบ้านเข้าใจปัญหาอย่างถ่องแท้ ถึงหายนะที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ตรงที่ได้รับ จึงทำให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญห ตามแนวคิดชุมชนเข้มแข็ง ตั้งแต่พยายามเลิกใช้ยาเสพติด ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดเวรยาม ตรวจตรากันเอง เพื่อให้หมู่บ้านกลับคืนสู่ภาวะปกติและไม่ให้เกิดปัญหาเช่นในอดีตอีก

วราห์ เงินประดิษฐ์ (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ของประชาชนในโครงการชุมชนเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน

อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนเข้มแข็งและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ประชาชนที่เข้าร่วมในโครงการชุมชนเข้มแข็งจำนวน 129 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไคสแควร์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมมากในโครงการชุมชนเข้มแข็ง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนเข้มแข็ง ได้แก่ การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการชุมชนเข้มแข็ง บทบาทของผู้นำ และความคาดหวังผลประโยชน์จากโครงการชุมชนเข้มแข็ง ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับชุมชนเข้มแข็ง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน

หาญศึก ทรงสวัสดิ์ (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ และศึกษาตามความแตกต่างของตัวแปรที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็ง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม อาชีพหลัก รายได้เฉลี่ยต่อปี และอาศัยอยู่ในชุมชน กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้แทนครัวเรือนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็ง จำนวน 210 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็งทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็งของกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ สถานภาพความสังคมแตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนประชาชนที่มี ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็งแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ปริญญา สิงห์เรือง (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษาบ้านดอนหมู ตำบลขามเฒ่า อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษากิจกรรมการพัฒนาที่เกิดขึ้นในชุมชนบ้านดอนหมู (2) ศึกษาการเข้ามามีส่วนร่วม

ของชุมชนในการดำเนินกิจกรรม (3) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อเสริมสร้าง ศักยภาพของชุมชนเข้มแข็ง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ วิธีการจัดเก็บข้อมูลและการรวบรวมข้อมูล มีดังนี้ ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การสนทนากลุ่มย่อย การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า

กระบวนการสร้างชุมชนเข้มแข็งของบ้านคอนหมู เกิดจากการที่ชุมชนได้เริ่มคิดค้น กิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาที่ประสบอยู่โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน อาศัยขนบธรรมเนียม ประเพณี ระบบเครือญาติที่แน่นแฟ้น การนับถือผู้อาวุโสและภาวะผู้นำ เป็นตัวขับเคลื่อนทำให้เกิด กิจกรรม และสามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างประสบความสำเร็จ ซึ่งวัดได้จากคุณภาพ ของคนในชุมชน ที่สามารถค้นหาสาเหตุของปัญหา หาทางแก้ไข และดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหา กิจกรรมที่เกิดขึ้นมีคุณภาพ ปริมาณ และความต่อเนื่องในการบริหารจัดการ ที่มีคุณภาพ มีพัฒนาการของกิจกรรมให้เชื่อมโยงกันเป็นระบบ สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถ ในการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เป็นที่ยอมรับจากบุคคลภายนอก นำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน ในที่สุด ซึ่งปัจจัยที่ทำให้เกิดความเข้มแข็ง คือ วัฒนธรรมชุมชน ระบบเครือญาติ ผู้นำชุมชน และทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถจัดการได้อย่างสมบูรณ์ แต่ชาวบ้านคอนหมูก็ไม่ได้ปฏิเสธ ความช่วยเหลือจากภายนอก นโยบายรับและการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชนจะเป็นตัวหนุนเสริมให้เกิดความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น โดยเวที และกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

ธนัญฐ์ ยังเฟื่องมนต์ (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็ง ตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว เพื่อพัฒนาไปสู่ชุมชนที่ยั่งยืน มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ เพื่อศึกษาระดับความเข้มแข็งของชุมชน ปัจจัยและเงื่อนไข ที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนและแนวทางพัฒนาชุมชนเข้มแข็งของหมู่บ้านตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชาในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ไปสู่การพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ที่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านเข้มแข็งคู่ขนานชายแดนไทย-กัมพูชา จำนวน 54 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 10 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 540 คน ผลการศึกษาพบว่า

ชุมชนหมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว มีการพัฒนา ชุมชนเข้มแข็งรวมอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกเป็นการพัฒนาในด้านชุมชนที่มีจิตวิญญาณ อยู่ในระดับสูง ชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง ชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง ชุมชนที่มีเครือข่าย ชุมชนที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง ชุมชนหมู่บ้านมีการพัฒนาไปสู่ชุมชนยั่งยืนรวม อยู่ในระดับปานกลาง จำแนกเป็นการพัฒนา

ในด้านชุมชนเพื่อการพัฒนามนุษย์ อยู่ในระดับสูง ชุมชนเพื่อการพัฒนาสังคม ชุมชนเพื่อการพัฒนาสีเขียว และชุมชนเพื่อการพัฒนาสร้างสรรค์ อยู่ในระดับปานกลาง

การทดสอบสหสัมพันธ์คาโนนิกอล ระหว่างชุมชนเข้มแข็งกับชุมชนยั่งยืน พบว่า การพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง มีความสัมพันธ์กับชุมชนยั่งยืนจริง อยู่ในระดับสูง เท่ากับ 3903 โดยมีตัวแปรชุมชนที่มีจิตวิญญาณ เป็นตัวแปรที่มีพลังในการสร้างความสัมพันธ์ ในขณะที่ตัวแปรตามชุมชนเพื่อพัฒนามนุษย์มีพลังต่อการพัฒนาของชุมชนยั่งยืนเช่นกัน

การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ พบว่า ทุกตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็ง สามารถทำนายชุมชนยั่งยืนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ชุมชนที่มีจิตวิญญาณ ชุมชนที่มีเครือข่าย ชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง ชุมชนที่มีความปลอดภัย และสันติภาพ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ และชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง

ไพโรชล ตันอุค (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้นำและประชาชน ในการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง เมืองนำอยู่: กรณีศึกษาเทศบาลเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา แนวคิด ประสบการณ์ ทางการเมือง การปกครอง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและประชาชนในการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง เมืองนำอยู่ และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชน วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้วิธีการตอบแบบสอบถาม การสังเกต แบบไม่มีส่วนร่วม ตลอดจนศึกษาจากเอกสาร โดยมีแหล่งข้อมูลที่สำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ผู้นำชุมชน และประชาชน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำชุมชนและประชาชนมีแนวคิดในการพัฒนาชุมชนเน้นบทบาทหน้าที่ของทุกคนในชุมชนต้องช่วยกันตั้งแต่เริ่มเข้าร่วม โครงการ การดำเนินงาน การประเมินผล รวมไปถึงการแสดงความคิดเห็นผ่านเวทีประชาคม การทำแผนชุมชน และการรวมกลุ่มเพื่ออำนาจการต่อรองในขอบเขตของการตอบสนองความต้องการและแก้ปัญหาของชุมชน โดยได้รับประสบการณ์การพัฒนาจากบุคคลภายในและภายนอกชุมชน รูปแบบของการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนจะแสดงออกในลักษณะการตัดสินใจ การควบคุมกำกับดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน ส่วนประชาชนแสดงออกในลักษณะของการปฏิบัติตามแผน ภายใต้การตัดสินใจด้วยตนเอง ประชาชนได้รับผลประโยชน์คือ ปัญหาของชุมชนได้รับการแก้ไข ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำแผนชุมชนมากขึ้นจึงได้รับบพัฒนาชุมชนมากขึ้น ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง คือ ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา มีผลต่อการพัฒนาชุมชนน้อย และปัจจัยภายนอก เช่น การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและประชาชน ทูตทางสังคม ความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรม การสนับสนุนจากองค์กรภาครัฐและเอกชน มีผลต่อการพัฒนาชุมชนมาก

แต่อย่างน้อยก็การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชุมชน กล่าวได้ว่าการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน และประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งเมืองน่าอยู่มากกว่าทุนทางสังคม

อมรรัตน์ มัททวิวงศ์ (2553, บทคัดย่อ) ศึกษาแนวทางการจัดการชุมชนหมู่บ้านจัดสรร โครงการ “บ้านนางพลส” เพื่อนำไปสู่ชุมชนเข้มแข็ง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของชุมชน การจัดการชุมชนของคณะกรรมการหมู่บ้าน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview) ซึ่งเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 คือ เจ้าของโครงการและบุคคลที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 คน กลุ่มที่ 2 คือ คณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 3 คน และกลุ่มที่ 3 คือ ผู้นำและสมาชิกในชุมชนจำนวน 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key information) จำนวน 8 คน และการเก็บข้อมูลจากการสังเกต (Observation)

ผลการวิจัยพบว่า มีแนวทางในการจัดการชุมชนหมู่บ้านจัดสรร โครงการ “บ้านนางพลส” เพื่อนำไปสู่ชุมชนเข้มแข็ง มีสี่แนวทาง ดังนี้ แนวทางที่หนึ่งคือ แนวทางการจัดการชุมชนด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แนวทางที่สองคือ แนวทางการจัดการชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม แนวทางที่สาม คือ แนวทางการจัดการชุมชนด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน แนวทางที่สี่ คือ แนวทางการจัดการชุมชนด้านการชำระค่าส่วนกลาง โดยทั้งสี่แนวทางมีแนวทางหลักการดำเนินงานแก้ไขปัญหาชุมชนร่วมกันคือ หนึ่ง การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน สองผู้นำชุมชนที่มีความเสียสละ อดทน และสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อส่วนรวมและสาม การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์

วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ (2553, บทคัดย่อ) ศึกษากระบวนการ การจัดการชุมชนเข้มแข็ง: รูปแบบ ปัจจัยและตัวชี้วัด มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความเป็นมา กระบวนการจัดการรูปแบบ ปัจจัยและตัวชี้วัดชุมชนเข้มแข็งของไทย (2) ศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการจัดการชุมชนเข้มแข็งในสังคมไทย (3) เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกระบวนการจัดการ รูปแบบ ปัจจัยและตัวชี้วัดชุมชนเข้มแข็งของสังคมไทย และ (4) เพื่อนำเสนอแนวทางและองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับกระบวนการเสริมสร้างตัวชี้วัดชุมชนเข้มแข็งของไทย อันไปสู่การพัฒนาชุมชนเข้มแข็งที่ยั่งยืน การศึกษาวิจัยนี้ผสมผสานทั้งการศึกษาในเชิงเอกสาร (Documentary study) การศึกษาวิจัยในภาคสนามโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณ (Quantitative research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการรูปแบบ ปัจจัยและตัวชี้วัดชุมชนเข้มแข็งของไทย ทั้งในระดับนโยบาย และในระดับภาคประชาชน/องค์กรชุมชน โดยมีการศึกษาในพื้นที่ 12 ชุมชน 4 ภูมิภาคทั่วประเทศ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 ราย

ผลการศึกษเกี่ยวกับความเป็นมาของกระบวนการชุมชนเข้มแข็งในประเทศไทย พบว่า ประเทศไทยเน้นให้ความสำคัญแนวคิดและการดำเนินการของภาครัฐและภาคประชาชนที่ต้องการให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมการเรียนรู้ โดยมีความเป็นมาอย่างต่อเนื่องภายใต้บริบทของการผสมผสานกันระหว่างการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ และการพัฒนาพึ่งพาตนเองของชุมชนที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม และการพัฒนาศักยภาพของคน และชุมชนให้มีแนวคิดการพัฒนาแบบยั่งยืนมากขึ้น

ผลการศึกษากระบวนการจัดการชุมชนเข้มแข็งในสังคมไทย พบว่า มีกระบวนการจัดการที่สำคัญ 7 ประการ ที่ก่อให้เกิดศักยภาพของการพัฒนาชุมชนไปสู่ความเข้มแข็ง คือ (1) กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (2) กระบวนการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ (3) กระบวนการฟื้นฟูผลิตซ้ำและสร้างใหม่ (4) กระบวนการใช้สิทธิชุมชนและข้อบัญญัติชุมชน (5) กระบวนการตัดสินใจร่วมกันของชุมชน (6) กระบวนการของเครือข่ายการพัฒนา และ (7) กระบวนการด้านการจัดการตนเองโดยกระบวนการทั้ง 7 ด้านนั้น เป็นการจัดการที่เกิดขึ้นในชุมชนที่พบได้โดยทั่วไป นอกจากนี้ภาครัฐได้ใช้กระบวนการในเชิงกฎหมายและการจัดการตามแนวนโยบายร่วมเป็นแนวทางการจัดการในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ผลการศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการชุมชนเข้มแข็ง พบว่า ปัจจัยทั้ง 4 ด้าน คือ (1) ด้านปัจจัยพื้นฐานของชุมชน (2) ปัจจัยเกี่ยวกับผู้นำชุมชน (3) ปัจจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน และ (4) ปัจจัยเกี่ยวกับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์กับการจัดการชุมชนเข้มแข็ง โดยเฉพาะปัจจัยเกี่ยวกับผู้นำชุมชนมีความสำคัญอย่างมากและเกี่ยวข้องกับอนาคตของชุมชนโดยตรง เพราะส่วนใหญ่มีการพัฒนาผู้นำที่จะสืบสานอุดมการณ์ของชุมชนอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง พบว่า ประเด็นปัญหาอุปสรรคที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนมากที่สุดคือ (1) ชุมชนขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (2) กฎหมายและกลไกภาครัฐไม่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชน (3) ชุมชนขาดพลังในการจัดตนเอง เช่น ความสามัคคี ผู้นำที่เข้มแข็ง และการจัดการทรัพยากรในชุมชนมีไม่เพียงพอ

สาวิณี รอดสิน (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษาชุมชนบ้านปางจำปี ตำบลห้วยแก้ว อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการก่อกำเนิดชุมชนเข้มแข็ง (2) ศึกษาการดำรงอยู่ของชุมชนเข้มแข็ง และ (3) ศึกษาการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งต่อไป เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 23 คน โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 คือ ผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 2 คือ คณะกรรมการกลุ่ม จำนวน 8 คน กลุ่มที่ 3 คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 2 คน กลุ่มที่ 4 คือ สมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมชุมชน จำนวน 8 คน และกลุ่มที่ 5 คือ ชาวบ้านที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 3 คน โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ แบบเจาะลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การสนทนากลุ่มย่อย การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม

ผลการวิจัยพบว่า การก่อกำเนิดชุมชนเข้มแข็งของชุมชนบ้านปางจำปี เกิดจากการเข้ามาทำงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการป่าและน้ำของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประกอบกับการศึกษาดูงาน การจัดการชุมชนจากภายนอก รวมไปถึงคณะกรรมการชุมชน ได้รับการอบรมหลักสูตรนักจัดการความรู้ จึงทำให้เกิดแนวคิดที่จะพัฒนาชุมชน โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากการวิจัย และงบประมาณ ส่วนการดำรงความเข้มแข็งของชุมชนผ่านกิจกรรมการพัฒนา ทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนบ้านปางจำปี ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน อยู่ในระดับสูง ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการชุมชน พึ่งตนเองได้ ชาวบ้านมีความรักและหวงแหนชุมชน มีการตระหนักถึงการเป็นเจ้าของปัญหาของชุมชนเป็นอย่างดี ผู้นำและคณะกรรมการทำงานของชุมชน มีความตระหนักถึงการทำงานเพื่อประโยชน์สุขของชุมชนและการเป็นเจ้าของชุมชนร่วมกับชาวบ้าน เปิดโอกาสให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และกำหนดทิศทางของชุมชนร่วมกัน และแนวทางการพัฒนาความเข้มแข็ง ยังพบปัญหาการถ่ายทอดความสำนึกถึงชุมชน อยู่ เนื่องจากการกระจายไปรับการศึกษาของเยาวชนในชุมชน แต่ก็ไม่ได้ละทิ้งปัญหานี้ ยังคงดำเนินการในวิถีทางใหม่อยู่เสมอ เพื่อดึงเยาวชนกลับมาดำรงชุมชนต่อไป อันจะนำไปสู่ชุมชนเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถสรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สรุปตัวแปรที่มีผลต่อชุมชนเข้มแข็งของนักวิชาการ

ตัวแปร	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ผลการศึกษา
1. เพศ	วราห์ เงินประดิษฐ (2549) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน อำเภอนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา	ผลการวิจัยพบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับชุมชนเข้มแข็ง
2. อายุ	วราห์ เงินประดิษฐ (2549) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน อำเภอนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา	ผลการวิจัยพบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับชุมชนเข้มแข็ง
3. สถานภาพการสมรส	วราห์ เงินประดิษฐ (2549) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน อำเภอนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา	ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพมีความสัมพันธ์กับชุมชนเข้มแข็ง
4. ระดับการศึกษา	วราห์ เงินประดิษฐ (2549) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน อำเภอนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา	ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับชุมชนเข้มแข็ง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ผลการศึกษา
	หาญศึก ทรงสวัสดิ์ (2550) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอนนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์	พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีปัจจัย ที่ส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. อาชีพ	หาญศึก ทรงสวัสดิ์ (2550) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอนนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์	พบว่า ประชาชนที่มี อาชีพ แตกต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผล ให้ชุมชนเข้มแข็งแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05
	วราห์ เงินประดิษฐ (2549) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการชุมชนเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน อำเภอนนสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา	ผลการวิจัยพบว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์กับชุมชนเข้มแข็ง
6. รายได้เฉลี่ย	วราห์ เงินประดิษฐ (2549) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการชุมชนเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน อำเภอนนสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา	ผลการวิจัยพบว่า รายได้ มีความสัมพันธ์กับชุมชนเข้มแข็ง
	หาญศึก ทรงสวัสดิ์ (2550) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอนนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์	พบว่า ประชาชนที่มี รายได้ แตกต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผล ให้ชุมชนเข้มแข็งแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ผลการศึกษา
7. ระยะเวลา ที่อาศัย อยู่ในพื้นที่	<p>หาญศึก ทรงสวัสดิ์ (2550) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอนนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์</p> <p>วราห์ เงินประดิษฐ์ (2549) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน อำเภอนนสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา</p>	<p>พบว่า ประชาชนที่มี ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05</p> <p>ผลการวิจัยพบว่า ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน ได้มีความสัมพันธ์กับชุมชนเข้มแข็ง</p>

จากตารางที่ 3 ผู้วิจัยพบว่าปัจจัยเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็ง ผู้วิจัยจึงได้นำตัวแปรทั้งเจ็ดตัวแปรมาเป็นตัวแปรอิสระในการศึกษาคั้งนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
6. เกณฑ์การแปลผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเข้มแข็งคูขนานตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทสจังหวัดสระแก้ว ตามการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านชายแดนเข้มแข็งคูขนาน ไทย-กัมพูชา ในความรับผิดชอบของกองกำลังบูรพา จำนวน 33 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 15,673 คน (กองกำลังบูรพา, 2558) ผู้วิจัยทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (ชานินทร์ศิลป์จารุ, 2554, หน้า 45) แสดงวิธีการคำนวณ ดังนี้

สูตรการคำนวณ

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ

n = กลุ่มตัวอย่าง

N = ประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ระดับ .05

เมื่อนำมาแทนค่าในสูตร จะได้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

$$n = \frac{15,673}{1+ 15,673 \times .0025}$$

$$n = 391$$

ผู้วิจัยจึงกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 391 คน เมื่อได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{คำนวณตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม} = \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้าน}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ลำดับที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร	ประชากร กลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านเนินสมบูรณ์ อำเภอรัญประเทศ	458	11
2	บ้านป่าไร่ใหม่ อำเภอรัญประเทศ	812	20
3	บ้านโคกสะแบง อำเภอรัญประเทศ	536	13
4	บ้านหนองปรือ อำเภอรัญประเทศ	540	13
5	บ้านคลองหว่าใหม่ อำเภอรัญประเทศ	869	22
6	บ้านคลองน้ำใส อำเภอรัญประเทศ	636	16
7	บ้านคลองน้ำใส อำเภอรัญประเทศ	636	16
8	บ้านหนองเอี่ยน อำเภอรัญประเทศ	150	4
9	บ้านสลองคอง อำเภอรัญประเทศ	399	10

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร	ประชากร กลุ่มตัวอย่าง
10	บ้านผ่านศึก เขต 3 อำเภอรัญประเทศ	188	5
11	บ้านทุ่งรวงทอง อำเภอรัญประเทศ	433	11
12	บ้านผ่านศึก เขต 1 อำเภอรัญประเทศ	166	4
13	บ้านวังมน อำเภอรัญประเทศ	540	13
14	บ้านเขาสารภี อำเภอรัญประเทศ	244	6
15	บ้านแสนสุข อำเภอรัญประเทศ	683	17
16	บ้านใหม่ปากสอง อำเภอรัญประเทศ	142	4
17	บ้านท่าข้าม อำเภอรัญประเทศ	681	17
18	บ้านโนนสังข์ อำเภอรัญประเทศ	106	3
19	บ้านผ่านศึก เขต 2 อำเภอรัญประเทศ	268	7
20	บ้านโนนพัฒนา อำเภอรัญประเทศ	191	5
21	บ้านภูน้ำเกลี้ยง อำเภอรัญประเทศ	1,032	26
22	บ้านดงสูง อำเภอรัญประเทศ	539	13
23	บ้านใหม่ดิงาม อำเภอรัญประเทศ	516	13
24	บ้านทับพริก อำเภอรัญประเทศ	768	19
25	บ้านคลองหว้า อำเภอรัญประเทศ	410	10
26	บ้านหนองหญ้าปล้อง อำเภอรัญประเทศ	1,257	31
27	บ้านผักกาดสอง อำเภอรัญประเทศ	343	9
28	บ้านโสนน้อย อำเภอรัญประเทศ	626	16
29	บ้านโนนสาวเอ้ อำเภอรัญประเทศ	272	7
30	บ้านโนนจี้เหล็ก อำเภอรัญประเทศ	229	6
31	บ้านไผ่ล้อม อำเภอรัญประเทศ	324	8
32	บ้านสี่แยกทันใจ อำเภอรัญประเทศ	293	7
33	บ้านป่ายเขียว อำเภอรัญประเทศ	386	10
	รวม	15,673	391

หลังจากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการสุ่มแบบจับสลาก เพื่อทำการแจกแบบสอบถามตามจำนวนที่ได้ทำการสุ่มไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว เป็นลักษณะของแบบสอบถามปลายปิด (Close-end questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) ซึ่งถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย และระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 35 ข้อ โดยลักษณะของคำตอบเป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยกำหนดค่า ดังนี้ (ธานีินทร์ ศิลป์จารุ, 2554, หน้า 75)

	ค่าคะแนน
ระดับเห็นด้วยมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ระดับเห็นด้วยมาก	ให้ 4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ระดับเห็นด้วยน้อย	ให้ 2 คะแนน
ระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์ หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ทำการประเมินค่าความสอดคล้องภายในเครื่องมือการวิจัย (Content validity) โดยการประเมินข้อความว่าสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องวัดเพียงใด ซึ่งใช้เกณฑ์การประเมินความสอดคล้องกำหนดค่าตัวเลข ดังนี้

ค่า +1	หมายถึง	สอดคล้อง
ค่า 0	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
ค่า -1	หมายถึง	ไม่สอดคล้อง

โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

1. ดร.ลือชัย วงษ์ทอง อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. พ.อ.ปรมาธร บุญนาค ผู้บัญชาการเฉพาะกิจกรรมทหารพรานที่ 12 หน่วยเฉพาะกิจกรรมทหารพรานที่ 12
3. พ.อ.สุรวิชัย แดงจันทร์ รองเสนาธิการกองกำลังบูรพา กองกำลังบูรพา
4. ขอรับนำเครื่องมือในการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญคืนแล้วนำมาคำนวณค่าดัชนี

ความสอดคล้อง IOC (Index of congruence) ของคำถามในแต่ละข้อ ถ้ามี IOC < 0.5 แสดงว่าข้อคำถามนั้นเนื้อหาไม่ตรงตามที่ต้องการวัด ถือว่าใช้ไม่ได้สร้างขึ้นใหม่ทดแทนกรณี que ที่เห็นว่าไม่ครอบคลุม โดยใช้สูตร (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2554, หน้า 92-96) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา
 N แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

5. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านชายแดนเข้มแข็งคู่ขนาน ไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอคลองหาด จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความน่าเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's Alpha โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติได้ค่าความน่าเชื่อถือได้ของแบบสอบถามเท่ากับ 0.93

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยและทำการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านชายแดนเข้มแข็งคูขนานไทย-กัมพูชา ในเขตอำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ทั้ง 33 หมู่บ้าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างและเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมติฐานการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์
2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์
3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลใช้สถิติ t-test ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม กรณีพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ LSD

เกณฑ์การแปลผล

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

1. ส่วนที่เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Frequencies) และแปลผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive

Statistics) ในรูปของตารางความถี่ (Frequencies) และร้อยละ (Percentage)

2. ส่วนที่เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ใช้เกณฑ์และแปลความหมาย อยู่ในรูปแบบของคะแนนเฉลี่ยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม รวมทั้งการแปลความหมายของคะแนนที่กำหนดไว้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2554, หน้า 336) ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 ความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 ความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมาก

ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 ความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 ความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับน้อย

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 ความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเข้มแข็งคู่ขนานตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ตามการดำเนินงาน โครงการหมู่บ้านชายแดนเข้มแข็งคู่ขนาน ไทย-กัมพูชา ในความรับผิดชอบของกองกำลังบูรพา จำนวน 33 หมู่บ้าน จำนวน 391 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างได้ครบทั้งจำนวน ซึ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	223	57.03
หญิง	168	42.97
รวม	391	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 57.03 และเป็นเพศหญิง จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.97 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 21 ปี	41	10.48
21-30 ปี	107	27.37
31-40 ปี	110	28.13
41 ปีขึ้นไป	133	34.02
รวม	391	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 34.02 มากที่สุด รองลงมาคืออายุ 31-40 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 28.13 อายุ 21-30 ปี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 27.37 และอายุต่ำกว่า 21 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.48 มีจำนวนน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	115	29.41
สมรส	244	62.40
หม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	32	8.19
รวม	391	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 62.40 มากที่สุด รองลงมา คือ สถานภาพโสด จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41 และสถานภาพหม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.19 มีจำนวนน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	106	27.11
มัธยมศึกษาตอนต้น/ ตอนปลาย	206	52.69
อนุปริญญา	46	11.76
ปริญญาตรี	32	8.18
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.26
รวม	391	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ ตอนปลาย จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 52.69 มากที่สุด รองลงมา คือ การศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 27.11 การศึกษาระดับอนุปริญญา จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.18 และการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.26 มีจำนวนน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้าง	80	20.46
เกษตรกรกรรม	175	44.76
ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	67	17.13
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	43	11.00
นักเรียน/ นักศึกษา	26	6.65
รวม	391	100.00

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 44.76 มากที่สุด รองลงมา คือ อาชีพรับจ้าง จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.46 อาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 17.13 อาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.00 และอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.65 มีจำนวนน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 15,001 บาท	243	62.15
15,001-20,000 บาท	104	26.60
20,001-25,000 บาท	24	6.14
25,001 บาทขึ้นไป	20	5.11
รวม	391	100.00

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 15,001 บาท จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 62.15 มากที่สุด รองลงมา คือ รายได้ 15,001-20,000 บาท จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.60 รายได้ 20,001-25,000 บาท จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.14 และรายได้ 25,001 บาทขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.11 มีจำนวนน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 5 ปี	28	7.16
6-10 ปี	56	14.32
11-20 ปี	94	24.04
21 ปีขึ้นไป	213	54.48
รวม	391	100.00

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 54.48 มากที่สุด รองลงมาคือ 11-20 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.04 อาศัยอยู่ 6-10 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.32 และ อาศัยอยู่ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.16 มีจำนวนน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้วในภาพรวม (n = 391)

ชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
1. ชุมชนแห่งการเรียนรู้	4.11	0.78	มาก	4
2. ชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง	4.14	0.78	มาก	3
3. ชุมชนที่มีความปลอดภัยและสันติภาพ	4.08	0.83	มาก	6
4. ชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง	4.23	0.78	มาก	1

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
5. ชุมชนที่มีเครือข่าย	4.11	0.79	มาก	5
6. ชุมชนที่มีจิตวิญญาณ	4.21	0.74	มาก	2
รวม	4.14	0.78	มาก	

จากตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 0.78$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน สรุปได้ดังนี้

ด้านชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง มีระดับความคิดเห็นเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.78$) โดย รองลงมาคือ ด้านชุมชนที่มีจิตวิญญาณ ($\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.74$) ด้านชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 0.78$) ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.11$, $SD = 0.78$) ด้านชุมชนที่มีเครือข่าย ($\bar{X} = 4.11$, $SD = 0.79$) และด้านชุมชนที่มีความปลอดภัยและสันติภาพ ($\bar{X} = 4.08$, $SD = 0.83$) มีระดับความคิดเห็นมาเป็นลำดับสุดท้ายตามลำดับ

ตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ (n = 391)

ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. ชุมชนของท่านมีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง เช่น การส่งตัวแทนไปอบรมเพื่อสร้างอาชีพ ให้แก่แม่บ้าน เป็นต้น	154 (39.39)	163 (41.69)	67 (17.13)	7 (1.79)	0 (0.00)	4.19	0.78	มาก	2

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
2. ชุมชนของท่าน มีการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ด้วยการแลกเปลี่ยนความรู้ ของสมาชิกในชุมชน เช่น การรวมกลุ่มเพื่อสอน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การจัดรสาณ การแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตร เพื่อจำหน่าย เป็นต้น	110 (28.13)	182 (46.54)	88 (22.51)	10 (2.56)	1 (0.26)	4.00	0.80	มาก	6
3. ชุมชนของท่าน มีการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ด้วยการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ของสมาชิก ภายในชุมชน เช่น การประชุมกลุ่มแม่บ้าน เพื่อพูดคุยถึงการดำเนินงาน ที่ผ่านมาและเมื่อ เกิดปัญหาที่เกิดขึ้น โดยร่วมกันวิธีการแก้ไข เป็นต้น	111 (28.39)	183 (46.80)	88 (22.51)	9 (2.30)	0 (0.00)	4.01	0.78	มาก	4
4. ชุมชนของท่าน มีการถ่ายทอดความรู้ เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การแปรรูปผลิตภัณฑ์ ทางการเกษตร เป็นต้น ให้แก่สมาชิกภายในชุมชน	121 (30.95)	169 (43.22)	87 (22.25)	13 (3.32)	1 (0.26)	4.01	0.83	มาก	5

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
5. ชุมชนของท่าน มีการเชิญวิทยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น พัฒนาชุมชน ศูนย์ฝึกวิชาชีพ เป็นต้น เข้ามาให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชน เพื่อสร้างความรู้ใหม่ เพื่อสร้างอาชีพ และรายได้เสริม ให้แก่สมาชิกในชุมชน	181	158	48	4	0	4.32	0.73	มาก	1
6. ชุมชนของท่าน มีสถานที่เพื่อใช้ในการประชุม พบปะหารือ หรือสนทนา กันอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ	123	212	53	3	0	4.16	0.67	มาก	3
	รวม					4.12	0.78	มาก	

จากตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, $SD = 0.78$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

ชุมชนของท่านมีการเชิญวิทยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น พัฒนาชุมชน ศูนย์ฝึกวิชาชีพ เป็นต้น เข้ามาให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชนเพื่อสร้างความรู้ใหม่เพื่อสร้างอาชีพ และรายได้เสริม ให้แก่สมาชิกในชุมชนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, $SD = 0.73$) โดยมีระดับความคิดเห็นเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ชุมชนของท่านมีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง เช่น การส่งตัวแทนไปอบรมเพื่อสร้างอาชีพให้แก่แม่บ้าน เป็นต้น มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 4.19$, $SD = 0.78$) และชุมชนของท่านมีการเรียนรู้เป็นกลุ่มด้วยการแลกเปลี่ยนความรู้ของสมาชิกในชุมชน เช่น การรวมกลุ่มเพื่อสอนภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การจักรสาน การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อจำหน่าย เป็นต้น มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.80$) โดยมีระดับความคิดเห็นมาเป็นลำดับสุดท้าย

ตารางที่ 14 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาในพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง (n = 391)

ด้านชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง	ระดับความคิดเห็น								
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
7. สมาชิกในชุมชนของท่านมีความพึงพอใจในความเป็นอยู่ของตนเอง และสามารถพึ่งพาตนเองได้เป็นอย่างดี	146 (37.34)	168 (42.97)	72 (18.41)	3 (0.77)	2 (0.51)	4.16	0.78	มาก	3
8. ชุมชนของท่านมีผลผลิตทางการเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน	118 (30.18)	182 (46.55)	79 (20.20)	10 (2.56)	2 (0.51)	4.03	0.81	มาก	7
9. ชุมชนของท่านมีการนำเอาทรัพยากรที่มีในชุมชน เช่น สระน้ำสาธารณะ เป็นต้น มาใช้อย่างคุ้มค่า	161 (41.18)	155 (39.64)	65 (16.62)	9 (2.30)	1 (0.26)	4.19	0.81	มาก	2

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ด้านชุมชนที่มีศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
10. ชุมชนของท่าน มีระบบการออม และมีระบบเงินทุน หมุนเวียนภายในชุมชน	130	162	85	13	1	4.04	0.84	มาก	6
	(33.25)	(41.43)	(21.74)	(3.32)	(0.26)				
11. ชุมชนของท่านใช้ ระบบความยุติธรรม ในการตัดสินใจ เกี่ยวกับปัญหา ของชุมชน ชุมชน เช่น การมีคณะกรรมการ หมู่บ้านเพื่อพิจารณา แก้ไขปัญหาของชุมชน และใช้เสียงข้างมาก ในการตัดสินใจ เป็นต้น	146	168	63	13	1	4.14	0.82	มาก	4
	(37.34)	(42.97)	(16.11)	(3.32)	(0.26)				
12. ชุมชนของท่าน มีการประชุมปรึกษา กันเพื่อตัดสินใจ เกี่ยวกับปัญหา ของชุมชน เช่น การประชุม ของหมู่บ้านหรือชุมชน ในทุกเดือน เป็นต้น	176	176	35	4	0	4.34	0.68	มาก	1
	(45.01)	(45.01)	(8.95)	(1.03)	(0.00)				
13. ชุมชนของท่าน มีการตรวจสอบ การบริหารงานภายใน ชุมชน	104	217	60	9	1	4.06	0.73	มาก	5
	(26.60)	(55.50)	(15.34)	(2.30)	(0.26)				
	รวม					4.14	0.78	มาก	

จากตารางที่ 14 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14, SD = 0.78$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

ชุมชนของท่านมีการประชุมปรึกษากันเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาของชุมชน เช่น การประชุมของหมู่บ้านหรือชุมชนในทุกเดือน เป็นต้น ($\bar{X} = 4.34, SD = 0.68$) โดยมีระดับความคิดเห็นเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ชุมชนของท่านมีการนำเอาทรัพยากรที่มีในชุมชน เช่น ธารน้ำสาธารณะ เป็นต้น มาใช้อย่างคุ้มค่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19, SD = 0.81$) และชุมชนของท่านมีผลผลิตทางการเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03, SD = 0.81$) โดยมีระดับความคิดเห็นมาเป็นลำดับสุดท้าย

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนที่มีความปลอดภัยและสันติภาพ (n = 391)

ด้านชุมชนที่มี ความปลอดภัย และสันติภาพ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
14. ชุมชนของท่าน มีระบบเฝ้าระวัง ในชุมชน เช่น มีการจัดเวรยาม อาสาสมัคร และตำรวจบ้าน เพื่อดูแลกันและกัน	141 (36.06)	175 (44.76)	66 (16.88)	7 (1.79)	2 (0.51)	4.14	0.79	มาก	3
15. ชุมชนของท่าน มีระเบียบ ข้อบังคับ ของชุมชนให้สมาชิก ทุกคนปฏิบัติตาม	111 (28.39)	195 (49.87)	78 (19.95)	6 (1.53)	1 (0.26)	4.05	0.75	มาก	4

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ด้านชุมชนที่มี ความปลอดภัย และสันติภาพ	ระดับความคิดเห็น									
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ	
16. ชุมชนของท่านไม่ มีปัญหาหาสาเหตุคิดใน ชุมชน	125 (31.97)	148 (37.85)	94 (24.04)	20 (5.12)	4 (1.02)	3.95	0.93	มาก	5	
17. ชุมชนของท่าน มีสติคิดการเกิด อุบัติเหตุ และอาชญากรรม ในชุมชนน้อย	125 (31.97)	139 (35.55)	94 (24.04)	19 (4.86)	14 (3.58)	3.87	1.03	มาก	6	
18. ท่านได้รับ การดูแลเรื่องสุขภาพ อนามัย จากหน่วยงาน สาธารณสุข เช่น การตรวจรักษา ช่องปาก การให้ความรู้ เรื่องการป้องกัน โรคไข้เลือดออก เป็นต้น	160 (40.92)	170 (43.48)	55 (14.07)	6 (1.53)	0 (0.00)	4.24	0.75	มาก	2	
19. ท่านมีครอบครัว ที่อบอุ่น และอาศัย อยู่ในชุมชน อย่างมีความสุข	150 (38.36)	192 (49.11)	46 (11.76)	2 (0.51)	1 (0.26)	4.25	0.70	มาก	1	
	รวม					4.08	0.83	มาก		

จากตารางที่ 15 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับ
ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา
ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนที่มีความปลอดภัยและสันติภาพ
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, $SD = 0.83$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

ท่านมีครอบครัวที่อบอุ่น และอาศัยอยู่ในชุมชนอย่างมีความสุข ($\bar{X} = 4.25, SD = 0.70$) โดยมีระดับความคิดเห็นเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ท่านได้รับการดูแลเรื่องสุขภาพอนามัยจากหน่วยงานสาธารณสุข เช่น การตรวจรักษาช่องปาก การให้ความรู้เรื่องการป้องกันโรคไข้เลือดออก เป็นต้น มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24, SD = 0.75$) และชุมชนของท่านมีสถิติการเกิดอุบัติเหตุและอาชญากรรมในชุมชนน้อยมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87, SD = 1.03$) โดยมีระดับความคิดเห็นมาเป็นลำดับสุดท้าย

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชน

ต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา
ในพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง
(n = 391)

ด้านชุมชนที่มีภาวะ ผู้นำเข้มแข็ง	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
20. ผู้นำของท่าน มีเป้าหมาย ในการพัฒนาชุมชน อย่างชัดเจน	181 (46.29)	156 (39.90)	46 (11.77)	6 (1.53)	2 (0.51)	4.30	0.77	มาก	1
21. ผู้นำของท่าน มีความสามารถ ในการแก้ไขปัญหา และสามารถปรับตัว รับการเปลี่ยนแปลง ได้ดี	176 (45.01)	144 (36.83)	68 (17.39)	3 (0.77)	0 (0.00)	4.26	0.77	มาก	2
22. ผู้นำของท่าน สามารถพูด ในการโน้มน้าวจิตใจ และมีการกระตุ้น ให้สมาชิกในชุมชน ทำงานด้วย ความกระตือรือร้น และเต็มใจได้	136 (34.78)	183 (46.80)	68 (17.39)	3 (0.77)	1 (0.26)	4.15	0.74	มาก	6

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ด้านชุมชนที่มีภาวะ ผู้นำเข้มแข็ง	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
23. ผู้นำของท่าน ได้รับการยอมรับจาก สมาชิก ในชุมชน	164 (41.94)	154 (39.39)	65 (16.62)	8 (2.05)	0 (0.00)	4.21	0.79	มาก	4
24. ผู้นำของท่าน เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่น และเสียสละ มีคุณธรรม และจริยธรรม ในการปกครองชุมชน	170 (43.48)	140 (35.80)	74 (18.93)	5 (1.28)	2 (0.51)	4.20	0.83	มาก	5
25. ผู้นำของท่าน ให้ความสำคัญ ของการกระจาย ข่าวสาร และยอมรับฟัง ความคิดเห็นจากท่าน	163 (41.69)	161 (41.18)	61 (15.60)	6 (1.53)	0 (0.00)	4.23	0.76	มาก	3
	รวม					4.23	0.78	มาก	

จากตารางที่ 16 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.78$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

ผู้นำของท่านมีเป้าหมายในการพัฒนาชุมชนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.77$) โดยมีระดับความคิดเห็นเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ผู้นำของท่านมีความสามารถในการแก้ไขปัญหา และสามารถปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้ดีมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, $SD = 0.77$) และผู้นำของท่านสามารถพูดในการโน้มน้าวจิตใจ และมีการกระตุ้นให้สมาชิกในชุมชนทำงานด้วยความกระตือรือร้นและเต็มใจ ได้มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.74$) โดยมีระดับความคิดเห็นมาเป็นลำดับสุดท้าย

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็น
ชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ
จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนที่มีเครือข่าย (n = 391)

ด้านชุมชนที่มี เครือข่าย	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
26. ชุมชนของท่าน มีความสัมพันธ์ที่ดี กับชุมชนอื่น เช่น ชุมชนหมู่บ้าน ใกล้เคียง	143 (36.57)	190 (48.59)	55 (14.07)	3 (0.77)	0 (0.00)	4.21	0.70	มาก	1
27. ชุมชนของท่าน มีกิจกรรมที่กระทำ ร่วมกับชุมชนอื่น หรือหน่วยงานอื่น	132 (33.76)	191 (48.85)	62 (15.85)	3 (0.77)	3 (0.77)	4.14	0.76	มาก	5
28. ชุมชนของท่าน ได้รับการสนับสนุน ช่วยเหลือ ด้านการพัฒนาจาก หน่วยงานต่าง ๆ เช่น องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เป็นต้น	145 (37.08)	179 (45.78)	63 (16.11)	3 (0.77)	1 (0.26)	4.19	0.74	มาก	3
29. ชุมชนของท่าน มีการประสานงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารกับชุมชนอื่น เป็นประจำ	136 (34.78)	180 (46.03)	69 (17.65)	5 (1.28)	1 (0.26)	4.14	0.76	มาก	4

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ด้านชุมชนที่มี เครือข่าย	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
30. ชุมชนของท่าน ได้รับการยอมรับจาก สังคมภายนอก เช่น การได้รับรางวัล ต่าง ๆ ของหมู่บ้าน และมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน ระหว่างชุมชน ของท่านและสังคม ภายนอก	158 (40.41)	165 (42.20)	58 (14.83)	6 (1.54)	4 (1.02)	4.19	0.82	มาก	2
31. ชุมชนของท่าน มีการแลกเปลี่ยนทาง การค้าและข่าวสารกับ ชุมชนใกล้เคียง เช่น การร่วมกันนำสินค้า เกษตร ไปวาง จำหน่ายยังตลาดกลาง จังหวัด ในทุกวัน พฤหัสบดีในนาม ของตำบล เป็นต้น	94 (24.04)	180 (46.04)	81 (20.72)	23 (5.88)	13 (3.32)	3.82	0.98	มาก	6
	รวม					4.11	0.79	มาก	

จากตารางที่ 17 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนที่มีเครือข่ายอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, $SD = 0.79$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

ชุมชนของท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนอื่น เช่น ชุมชนหมู่บ้านใกล้เคียง ($\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.70$) โดยมีระดับความคิดเห็นเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ชุมชนของท่านได้รับการยอมรับจากสังคมภายนอก เช่น การได้รับรางวัลต่าง ๆ ของหมู่บ้าน และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่ง

กันและกันระหว่างชุมชนของท่านและสังคมภายนอกมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, $SD = 0.82$) และชุมชนของท่านมีการแลกเปลี่ยนทางการค้าและข่าวสารกับชุมชนใกล้เคียง เช่น การร่วมกันนำสินค้าเกษตร ไปวางจำหน่ายยังศาลากลางจังหวัด ในทุกวันพฤหัสบดี ในนามของตำบล เป็นต้นมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, $SD = 0.98$) โดยมีระดับความคิดเห็นมาเป็นลำดับสุดท้าย

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชน

ต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา

ในพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนที่มีจิตวิญญาณ (n = 391)

ด้านชุมชนที่มีจิต วิญญาณ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
32. ชุมชนของท่าน มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน และกัน เช่น การช่วยเหลือกัน เมื่อเกิดอุบัติเหตุ ภายในหมู่บ้าน การดูแล ความปลอดภัย ของที่อยู่อาศัย เป็นต้น	157 (40.15)	183 (46.80)	46 (11.77)	4 (1.02)	1 (0.26)	4.26	0.72	มาก	2
33. สมาชิกในชุมชน ของท่าน ไม่เอาเปรียบกัน มีความเสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	121 (30.95)	197 (50.38)	63 (16.11)	7 (1.79)	3 (0.77)	4.09	0.78	มาก	4
34. ท่านคิดว่าสมาชิก ในชุมชนมีความเป็น น้ำหนึ่งใจเดียวกัน เช่น การร่วมกันจัดงาน ประเพณีลอยกระทง ประเพณีสงกรานต์ เพื่อสืบสาน ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น	140 (35.81)	193 (49.36)	52 (13.30)	4 (1.02)	2 (0.51)	4.19	0.74	มาก	3

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ด้านชุมชนที่มีจิต วิญญาณ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
35. ท่านมีความรู้สึกรัก และห่วงหาอาทรชุมชน ของท่าน และต้องการ ที่จะเห็นชุมชนของท่าน ให้มีความเข้มแข็ง ยิ่ง ๆ ขึ้นไป	171 (43.73)	170 (43.48)	46 (11.77)	4 (1.02)	0 (0.00)	4.30	0.71	มาก	1
	รวม					4.21	0.74	มาก	

จากตารางที่ 18 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนที่มีจิตวิญญาณ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.74$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

ท่านมีความรู้สึกรัก และห่วงหาอาทรชุมชน ของท่าน และต้องการที่จะเห็นชุมชนของท่าน ให้มีความเข้มแข็งยิ่ง ๆ ขึ้นไป ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.71$) โดยมีระดับความคิดเห็นเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ชุมชนของท่านมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เช่น การช่วยเหลือกันเมื่อเกิดอุบัติเหตุ ภายในหมู่บ้าน การดูแลความปลอดภัยของที่อยู่อาศัย เป็นต้น มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, $SD = 0.72$) และสมาชิกในชุมชนของท่านไม่เอาเปรียบกัน มีความเสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, $SD = 0.78$) โดยมีระดับความคิดเห็นมาเป็นลำดับสุดท้าย

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานข้อที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	\bar{X}	SD	t	Sig.
เพศชาย	223	4.14	0.51	-0.378	0.46
เพศหญิง	168	4.15	0.51		
รวม	391				

*($p \leq .05$)

จากตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศโดยใช้ค่าสถิติ t-test เพื่อทดสอบสมมติฐาน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.885	3	1.295	5.219	0.002*
ภายในกลุ่ม	96.025	387	0.248		
รวม	99.910	390			

*($p \leq .05$)

จากตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส

จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุโดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้วแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยอมรับสมมติฐานเมื่อพบความแตกต่างจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD ปรากฏผลดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามอายุด้วยวิธี LSD

อายุ	\bar{X}	อายุ			
		ต่ำกว่า 21 ปี	21 ปี-30 ปี	31-40 ปี	41 ปีขึ้นไป
		4.37	4.22	4.07	4.08
ต่ำกว่า 20 ปี	4.37	-	0.15	0.30*	0.29*
21-30 ปี	4.22		-	0.15*	0.14*
31-40 ปี	4.07			-	-0.01
41 ปีขึ้นไป	4.08				-

จากตารางที่ 21 จากผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามอายุ ด้วยวิธี LSD พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา แตกต่างกับอายุ 31-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป โดยประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นด้วยต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา มากกว่า ประชาชนที่มีอายุ 31-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

ประชาชนที่มีอายุ 21-30 ปี มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา แตกต่างกับอายุ 31-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป โดยประชาชนที่มีอายุ 21-30 ปี มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นด้วยต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา มากกว่า ประชาชนที่มีอายุ 31-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

สมมติฐานข้อที่ 3 ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้าน
เข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว
จำแนกตามสถานภาพการสมรส

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.556	2	0.778	3.068	0.048*
ภายในกลุ่ม	98.354	388	0.253		
รวม	99.910	390			

*($p \leq .05$)

จากตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อ
การเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ
จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามสถานภาพการสมรส โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบ
สมมติฐาน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็น
ต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ
จังหวัดสระแก้วแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยอมรับสมมติฐาน เมื่อพบ
ความแตกต่าง จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธี LSD ปรากฏผลดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามสถานภาพการสมรสด้วยวิธี LSD

สถานภาพการสมรส	\bar{X}	สถานภาพการสมรส		
		โสด	สมรส	หม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่
		4.21	4.10	4.25
โสด	4.21	-	0.11*	-0.04
สมรส	4.10		-	-0.15
หม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	4.25			-

จากตารางที่ 23 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามสถานภาพการสมรส
ด้วยวิธี LSD พบว่า

ประชาชนที่มีสถานภาพโสด มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา แตกต่างกับสถานภาพสมรส โดยประชาชนที่มีสถานภาพโสด มีความคิดเห็นด้วยต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา มากกว่าประชาชนที่มีสถานภาพสมรส

สมมติฐานข้อที่ 4 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.519	4	0.130	0.504	0.733
ภายในกลุ่ม	99.391	386	0.257		
รวม	99.910	390			

*($p \leq .05$)

จากตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษาโดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้วไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 5 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.522	4	0.631	2.499	0.042*
ภายในกลุ่ม	97.388	386	0.252		
รวม	99.910	390			

*($p \leq 0.05$)

จากตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐานผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD ปรากฏผลดังตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามอาชีพด้วยวิธี LSD

อาชีพ	\bar{X}	อาชีพ				
		รับจ้าง	เกษตรกรรวม	ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	นักเรียน/ นักศึกษา
		4.13	4.11	4.14	4.14	4.44
รับจ้าง	4.13	-	0.02	-0.01	-0.01	-0.31*
เกษตรกรรวม	4.11		-	-0.03	-0.03	-0.33*
ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	4.14			-	0.00	-0.30*
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	4.14				-	-0.30*
นักเรียน/ นักศึกษา	4.44					-

จากตารางที่ 26 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธี LSD พบว่า

ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง เกษตรกรรม ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว และรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา โดยประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง เกษตรกรรม ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว และรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ โดยประชาชนมีความคิดเห็นด้วยต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว น้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพนักเรียน/ นักศึกษา สมมติฐานข้อที่ 6 ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน

ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.556	3	1.185	4.761	0.003*
ภายในกลุ่ม	96.354	387	0.249		
รวม	99.910	390			

*($p \leq .05$)

จากตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพบความแตกต่าง จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ปรากฏผลดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้วยวิธี LSD

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	\bar{X}	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน			
		ต่ำกว่า	15,000 บาทขึ้นไป-	20,000 บาทขึ้นไป-	25,000 บาทขึ้นไป
		15,000 บาท	20,000 บาท	25,000 บาท	
		4.18	4.15	4.06	3.75
ต่ำกว่า 15,001 บาท	4.18	-	0.03	0.12	0.43*
15,001-20,000 บาท	4.15		-	0.09	0.40*
20,001-25,000 บาท	4.06			-	0.31*
25,000 บาทขึ้นไป	3.75				-

จากตารางที่ 28 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้วยวิธี LSD พบว่า

ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท 15,001-20,000 บาท และ 20,001-25,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ 25,000 บาทขึ้นไป โดยประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท มีความคิดเห็นด้วยต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว มากกว่าประชาชนที่มีรายได้ 25,000 บาทขึ้นไป

สมมติฐานข้อที่ 7 ประชาชนที่มีระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน

ตารางที่ 29 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาในพื้นที่อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.432	3	0.144	0.560	0.642
ภายในกลุ่ม	99.478	387	0.257		
รวม	99.910	390			

*($p \leq .05$)

จากตารางที่ 29 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 30 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย
1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 30 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย
3. ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัษฎาประเทศ จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
4. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัษฎาประเทศ จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
5. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัษฎาประเทศ จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
6. ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัษฎาประเทศ จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
7. ประชาชนที่มีระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัษฎาประเทศ จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย จากตารางที่ 19 ถึงตารางที่ 29 พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัษฎาประเทศ จังหวัดสระแก้ว ไม่แตกต่างกันส่วน ประชาชนที่มีอายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัษฎาประเทศ จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเข้มแข็งถาวรตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทสจังหวัดสระแก้ว ตามการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านชายแดนเข้มแข็งถาวร ไทย-กัมพูชา ในความรับผิดชอบของกองกำลังบูรพา จำนวน 391 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามโดยสามารถสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว สรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีสถานภาพสมรส มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ ตอนปลาย ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท กลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 21 ปีขึ้นไป

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้วในภาพรวม

มีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ย มีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีระดับความคิดเห็นเป็นอันดับแรก คือ ด้านชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง รองลงมาคือ ด้านชุมชนที่มีจิตวิญญาณด้านชุมชนที่มีศักยภาพ พึ่งตนเองด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับด้านชุมชนที่มีเครือข่าย และด้านชุมชนที่มีความปลอดภัยและสันติภาพ มีระดับความคิดเห็นมาเป็นลำดับสุดท้ายตามลำดับ

2.1 ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว มีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ย มีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีระดับความคิดเห็นเป็นอันดับแรก คือ ชุมชนมีการเชิญวิทยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น พัฒนาชุมชน ศูนย์ฝึกวิชาชีพ เข้ามาให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชนเพื่อสร้างความรู้ใหม่เพื่อสร้างอาชีพ และรายได้เสริมให้แก่สมาชิกในชุมชน รองลงมาคือ ชุมชนมีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง เช่น การส่งตัวแทนไปอบรมเพื่อสร้างอาชีพ ให้แก่แม่บ้าน เป็นต้น และชุมชนมีการเรียนรู้เป็นกลุ่มด้วยการแลกเปลี่ยนความรู้ของสมาชิกในชุมชน เช่น การรวมกลุ่มเพื่อสอนภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การจักสาน การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อจำหน่าย เป็นต้น โดยมีระดับความคิดเห็นมาเป็นลำดับสุดท้าย

2.2 ด้านชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว มีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีระดับความคิดเห็นเป็นอันดับแรก คือ ชุมชนมีการประชุมปรึกษากันเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาของชุมชน เช่น การประชุมของหมู่บ้านหรือชุมชนในทุกเดือน เป็นต้น รองลงมา คือ ชุมชนของท่าน มีการนำเอาทรัพยากรที่มีในชุมชน เช่น ธารน้ำสาธารณะ เป็นต้น และชุมชนของท่านมีผลผลิตทางการเกษตร หรือ ผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน โดยมีระดับความคิดเห็นมาเป็น ลำดับสุดท้าย

2.3 ด้านชุมชนที่มีความปลอดภัยและสันติภาพ พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทสจังหวัดสระแก้ว มีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีระดับความคิดเห็นเป็นอันดับแรก คือ ประชาชนในชุมชนมีครอบครัวที่อบอุ่น และอาศัย

อยู่ในชุมชนอย่างมีความสุข รองลงมาคือ ท่านได้รับการดูแลเรื่องสุขภาพอนามัย จากหน่วยงาน สาธารณสุข เช่น การตรวจรักษาช่องปาก การให้ความรู้เรื่องการป้องกัน โรคไข้เลือดออก เป็นต้น และชุมชนของท่านมีสถิติการเกิดอุบัติเหตุและอาชญากรรมในชุมชนน้อย โดยมีระดับความคิดเห็น มาเป็นลำดับสุดท้าย

2.4 ด้านชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชน ต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีระดับความคิดเห็น เป็นอันดับแรก คือ ผู้นำมีเป้าหมายในการพัฒนาชุมชนอย่างชัดเจน รองลงมาคือ ผู้นำมีความสามารถในการแก้ไขปัญหา และสามารถปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้ดี และผู้นำสามารถพูดในการโน้มน้าวจิตใจ และมีการกระตุ้นให้สมาชิกในชุมชนทำงานด้วยความกระตือรือร้นและเต็มใจได้ โดยมีระดับความคิดเห็นมาเป็นลำดับสุดท้าย

2.5 ด้านชุมชนที่มีเครือข่าย พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชน ต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนที่มีเครือข่ายมีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา ในรายละเอียด พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ ที่มีระดับความคิดเห็น เป็นอันดับแรก คือ ชุมชนของท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนอื่น เช่น ชุมชนหมู่บ้านใกล้เคียงรองลงมาคือ ชุมชนของท่านได้รับการยอมรับจากสังคมภายนอก เช่น การได้รับรางวัลต่าง ๆ ของหมู่บ้าน และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างชุมชน ของท่าน และสังคมภายนอก โดยมีระดับความคิดเห็นมาเป็นลำดับสุดท้าย

6. ด้านชุมชนที่มีจิตวิญญาณ พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชน หมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านชุมชนที่มีจิตวิญญาณมีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า มีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีระดับความคิดเห็นเป็นอันดับแรก คือ ท่านมีความรู้สึกรัก และหวงแหนชุมชน ของท่าน และต้องการที่จะเห็นชุมชนของท่าน ให้มีความเข้มแข็งยิ่ง ๆ ขึ้นไป รองลงมาคือ ชุมชนของท่านมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เช่น การช่วยเหลือกันเมื่อเกิดอุบัติเหตุภายในหมู่บ้าน การดูแลความปลอดภัยของที่อยู่อาศัย เป็นต้น และสมาชิกในชุมชนของท่านไม่เอาเปรียบกัน มีความเสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีระดับความคิดเห็นมาเป็นลำดับสุดท้าย

3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว ไม่แตกต่างกัน

ส่วนประชาชนที่มีอายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลเรียงตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว

ผลการศึกษา พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวม มีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเรียงตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากมาหาน้อย พบว่า ด้านชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง มีระดับความคิดเห็นมาเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านชุมชนที่มีจิตวิญญาณ ด้านชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเองด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับด้านชุมชนที่มีเครือข่าย และด้านชุมชนที่มีความปลอดภัยและสันติภาพ มีระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากผลการศึกษาจะ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นที่ผู้นำเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ในการที่จะทำให้ชุมชนที่ตนอาศัยเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งหรือไม่ การรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชนของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน (ชุมชนที่มีจิตวิญญาณ) เป็นชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเอง ได้มีการเรียนรู้ตลอดเวลา ไม่หยุดที่จะพัฒนาตนเอง มีเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือกันในเวลาที่ต้องการ และมีความปลอดภัยและสันติภาพ เป็นลำดับรองลงมา ซึ่งปัจจัยทั้งหมดนี้เป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่จะสร้างให้ชุมชนหมู่บ้านมีความเข้มแข็ง จากผลการศึกษาจะพบว่า ด้านชุมชนที่มีความปลอดภัยและสันติภาพมีระดับความคิดเห็นมาเป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะประชาชนในชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งนั้น ไม่ค่อยประสบปัญหาเกี่ยวกับเรื่อง
ของความไม่ปลอดภัยในชุมชน เนื่องจากระดับความคิดเห็นจากผลการศึกษาอันมีค่าคะแนนเฉลี่ย
อยู่ในระดับมากทั้งสิ้นซึ่งในด้านนี้มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) อยู่ที่ 4.08 ซึ่งยังถือเป็นค่าคะแนนเฉลี่ย
ที่สูง (อยู่ในระดับมาก) จึงทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความปลอดภัยมาเป็นลำดับสุดท้าย
ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของธนัญ ยังเฟื่องมนต์ (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง
การเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว
เพื่อพัฒนาไปสู่ชุมชนที่ยั่งยืน ผลการศึกษาพบว่าชุมชนหมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา
ในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว มีการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งรวมอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกเป็น
การพัฒนาในด้านชุมชนที่มีจิตวิญญาณ อยู่ในระดับสูง ชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง ชุมชน
ที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง ชุมชนที่มีเครือข่าย ชุมชนที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
และด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ในระดับปานกลาง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผล
แยกเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ด้านชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง มีค่าคะแนนเฉลี่ยมาเป็นลำดับแรก โดยพบว่า
มีระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา
ในพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้
อาจเป็นเพราะประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ผู้นำของตนนั้นมีเป้าหมายในการพัฒนา
ชุมชนอย่างชัดเจน มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการปรับตัวรับ
การเปลี่ยนแปลงได้ดีสามารถพูดโน้มน้าวจิตใจให้บุคคลคล้อยตามได้ เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่น
และเสียสละมีคุณธรรมและจริยธรรมในการปกครองชุมชนและมีวิธีการกระตุ้นให้สมาชิก
ในชุมชนทำงานด้วยความกระตือรือร้นและเต็มใจได้คุณสมบัติเหล่านี้สามารถทำให้ชุมชนนั้น ๆ
เป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัด
สระแก้ว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ (2553, บทคัดย่อ) ที่ศึกษา
ถึงกระบวนการ การจัดการชุมชนเข้มแข็ง: รูปแบบ ปัจจัยและตัวชี้วัด ผลการศึกษากระบวนการ
จัดการชุมชนเข้มแข็งในสังคมไทย ผลการศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการ
ชุมชนเข้มแข็ง พบว่ามีปัจจัย 4 ด้าน คือ (1) ด้านปัจจัยพื้นฐานของชุมชน (2) ปัจจัยเกี่ยวกับผู้นำ
ชุมชน (3) ปัจจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนและ (4) ปัจจัยเกี่ยวกับการสนับสนุน
จากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์กับการจัดการชุมชนเข้มแข็งโดยเฉพาะปัจจัยเกี่ยวกับ
ผู้นำชุมชนมีความสำคัญอย่างมากและเกี่ยวข้องกับนาคตของชุมชนโดยตรง เพราะส่วนใหญ่
มีการพัฒนาผู้นำที่จะสืบสานอุดมการณ์ของชุมชนอย่างเคร่งครัด และสอดคล้องกับผลการศึกษา
ของประพันธ์ จันทร์ผง (2548, บทคัดย่อ) ศึกษาถึงเงื่อนไขที่มีผลต่อการทำให้ชุมชนเข้มแข็ง

กรณีศึกษา บ้านหาดผาขน หมู่ที่ 3 ตำบลเมืองจาง กิ่งอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำและกิจกรรมของผู้นำมีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของปริญญา สิงห์เรือง (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษายานคอนหมู ตำบลขามเปี้ย อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเป็นตัวขับเคลื่อนทำให้เกิดกิจกรรม ทำให้สามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างประสบความสำเร็จดังนั้นผู้นำชุมชนจึงเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความเข้มแข็ง

2. ด้านชุมชนที่มีจิตวิญญาณ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมาเป็นลำดับที่สอง โดยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์จังหวัดสระแก้วมีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการที่จะเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งได้นั้น ประชาชนจะต้องรู้สึกรักและหวงแหนชุมชน ต้องการที่จะเห็นชุมชนของตนมีความเข้มแข็งยิ่ง ๆ ขึ้นไป ภายในชุมชนควรมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน สมาชิกในชุมชนมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เช่น การร่วมกันจัดงานประเพณีลอยกระทง ประเพณีสงกรานต์ เพื่อสืบสานศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งสมาชิกในชุมชนไม่เอาเปรียบกันมีความเสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของประพันธ์ จันทร์ผง (2548, บทคัดย่อ) ศึกษาถึงเงื่อนไขที่มีผลต่อการทำให้ชุมชนเข้มแข็ง กรณีศึกษา บ้านหาดผาขน หมู่ที่ 3 ตำบลเมืองจาง กิ่งอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ผลการศึกษาพบว่า การมีจิตสำนึกรักถิ่นฐานของคนในชุมชน และการพึ่งพาอาศัยของคนในชุมชนมีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน

3. ด้านชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง มีค่าคะแนนเฉลี่ยมาเป็นลำดับที่สาม โดยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว มีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ประชาชนมีความคิดเห็นว่า ชุมชนของตนมีการประชุมปรึกษากันเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาของชุมชน เช่น การประชุมของหมู่บ้านหรือชุมชนในทุกเดือน เป็นต้นมีการนำเอาทรัพยากรที่มีในชุมชน เช่น สระน้ำสาธารณะ เป็นต้น มาใช้อย่างคุ้มค่า มีระบบการออมและมีระบบเงินทุนหมุนเวียนภายในชุมชนและมีผลผลิตทางการเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของปริญญา สิงห์เรือง (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษายานคอนหมู ตำบลขามเปี้ย อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า การที่ชุมชนมีการคิดค้นกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาที่ประสบอยู่โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนโดยสามารถค้นหาสาเหตุของปัญหา หาทางแก้ไข และดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาพร้อมกัน ทำให้กิจกรรมที่เกิดขึ้นมีคุณภาพ ปริมาณ

และความต่อเนื่องในการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ มีพัฒนาการของกิจกรรมให้เชื่อมโยงกัน เป็นระบบ สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เป็นที่ยอมรับ จากบุคคลภายนอก นำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนในที่สุดและสอดคล้องกับผลการศึกษา ของไพโรชล ตันอุค (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้นำและประชาชนในการพัฒนา ชุมชนเข้มแข็ง เมืองน่าอยู่: กรณีศึกษาเทศบาลเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อ การพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง

4. ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมาเป็นลำดับที่สี่ โดยพบว่า

ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว มีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการจะเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งได้นั้นสมาชิกในชุมชน จะต้องมีการแสวงหาความรู้อยู่เสมอ โดยมีการเชิญวิทยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น พัฒนาชุมชน ศูนย์ฝึกวิชาชีพ เป็นต้น เข้ามาให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชนเพื่อสร้างความรู้ใหม่เพื่อสร้างอาชีพ และรายได้เสริมให้แก่สมาชิกในชุมชนมีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง เช่น การส่งตัวแทนไปอบรม เพื่อสร้างอาชีพให้แก่แม่บ้าน ชุมชนมีการเรียนรู้เป็นกลุ่มด้วยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ของสมาชิกภายในชุมชน เช่น การประชุมกลุ่มแม่บ้านเพื่อพูดคุยถึงการดำเนินงานที่ผ่านมา และเมื่อเกิดปัญหาที่เกิดขึ้น โดยร่วมกันวิธีการแก้ไข เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องมีการถ่ายทอด ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เป็นต้น ให้แก่สมาชิก ภายในชุมชน และมีการเรียนรู้เป็นกลุ่มด้วยการแลกเปลี่ยนความรู้ของสมาชิกในชุมชน เช่น การรวมกลุ่มเพื่อสอนภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การจักรสาน การแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เพื่อจำหน่าย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะทำให้ชุมชนเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งได้ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของประพันธ์ จันทรังษ (2548, บทคัดย่อ) ศึกษาถึงเงื่อนไขที่มีผลต่อการทำให้ชุมชน เข้มแข็ง กรณีศึกษา บ้านหาดผาชน หมู่ที่ 3 ตำบลเมืองจันท์ กิ่งอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ผลการศึกษา พบว่า การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ และการถ่ายทอดความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของปริญญา สิงห์เรือง (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษาวัดดอนหมุ ตำบลขามเฒ่า อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า การรับนโยบายและการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงาน ของรัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนจะเป็นตัวหนุนเสริมให้เกิดความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

5. ด้านชุมชนที่มีเครือข่าย ค่าคะแนนเฉลี่ยมาเป็นลำดับที่สี่เท่ากับด้านชุมชน แห่งการเรียนรู้ โดยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็ง

ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนมีความคิดเห็นว่าชุมชนของตนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนอื่น เช่น ชุมชนหมู่บ้านใกล้เคียงและได้รับการยอมรับจากสังคมภายนอก เช่น การได้รับรางวัลต่าง ๆ ของหมู่บ้าน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างชุมชนของท่านและสังคมภายนอก มีการประสานงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับชุมชนอื่นเป็นประจำชุมชนของท่านมีการแลกเปลี่ยนทางการค้าและข่าวสารกับชุมชนใกล้เคียง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวราห์ เชนประดิษฐ์ (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนเข้มแข็ง ได้แก่ การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการชุมชนเข้มแข็ง

6. ด้านชุมชนที่มีความปลอดภัยและสันติภาพ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมาเป็นลำดับสุดท้าย โดยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีความเข้มแข็งของชุมชนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนมีความคิดเห็นว่า ตนเองมีครอบครัวที่อบอุ่น และอาศัยอยู่ในชุมชนอย่างมีความสุขได้รับการดูแลเรื่องสุขภาพอนามัย จากหน่วยงานสาธารณสุข เช่น การตรวจรักษาช่องปาก การให้ความรู้เรื่องการป้องกัน โรคไข้เลือดออก เป็นต้น ภายในชุมชนไม่มีปัญหาหาเสพติดในชุมชนและมีสถิติการเกิดอุบัติเหตุและอาชญากรรมในชุมชนน้อยเนื่องจากไม่มีปัญหาด้านความปลอดภัย จึงทำให้ประชาชนให้ความสำคัญกับด้านความปลอดภัยและสันติภาพมาเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งผู้นำชุมชนควรให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจกับประชาชนในชุมชนของตนเองมากยิ่งขึ้น เพราะหากไม่เห็นความสำคัญและกระตือรือร้นในเรื่องนี้อาจทำให้เกิดช่องว่างให้ผู้ประสงค์ร้ายเข้ามาในชุมชนหมู่บ้านของตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอมรรัตน์ มัททวิวงศ์ (2553, บทคัดย่อ) ศึกษาแนวทางการจัดการชุมชนหมู่บ้านจัดสรร โครงการ “บ้านฉางเพลส” เพื่อนำไปสู่ชุมชนเข้มแข็ง ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการจัดการชุมชนหมู่บ้านเพื่อนำไปสู่ชุมชนเข้มแข็ง แนวทางที่หนึ่งคือ แนวทางการจัดการชุมชนด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของธนัญชัยเพ็ญมนต์, พ.อ. (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว เพื่อพัฒนาไปสู่ชุมชนที่ยั่งยืน ผลการศึกษา พบว่า ชุมชนหมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่ อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งด้านชุมชนที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอยู่ในระดับปานกลาง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ไม่แตกต่างกันส่วน ปฏิเสธสมมติฐาน ส่วนประชาชนที่มีอายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกันว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งหากอภิปรายแยกเป็นรายข้อตามสมมติฐานการวิจัย สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของหาญศึก ทรงสวัสดิ์ (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็งของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ประชาชนที่มี เพศ แตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่สอดคล้องกับวราห์ เงินประดิษฐ (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับชุมชนเข้มแข็ง และไม่สอดคล้องกับไพรัช ดันอุด (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้นำและประชาชนในการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง เมืองนำอยู่: กรณีศึกษาเทศบาลเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีส่วนร่วมของผู้นำและประชาชนในการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง เมืองนำอยู่ แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกันว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยอมรับสมมติฐานซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวราห์

เงินประดิษฐ์ (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการชุมชนเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับชุมชนเข้มแข็งและไม่สอดคล้องกับ หาญศึก ทรงสวัสดิ์ (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษาเทศบาล ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรที่ส่งผล ต่อชุมชนเข้มแข็งของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ประชาชนที่มี อายุแตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานข้อที่ 3 ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่ อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยอมรับสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวราห์ เงินประดิษฐ์ (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ใน โครงการชุมชนเข้มแข็งขององค์การบริหาร ส่วนตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพ มีความสัมพันธ์กับชุมชนเข้มแข็ง

สมมติฐานข้อที่ 4 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชน หมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้วไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของวราห์ เงินประดิษฐ์ (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการชุมชนเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัด ฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับชุมชนเข้มแข็งและไม่สอดคล้อง กับหาญศึก ทรงสวัสดิ์ (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษา เทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปร ที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็งของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ประชาชนที่มี ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สมมติฐานข้อที่ 5 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้าน เข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธี LSD พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มี 4 คู่ คือ อาชีพนักเรียน/ นักศึกษา มีความแตกต่างกับอาชีพทั้ง 4 ได้แก่ อาชีพรับจ้าง อาชีพเกษตรกร อาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว และอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวราห์ เงินประดิษฐ์ (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์กับชุมชนเข้มแข็งและสอดคล้องกับหาญศึก ทรงสวัสดิ์ (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็งของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ แตกต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 6 ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มี 3 คู่ คือ รายได้ 25,000 บาทขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกับ รายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท รายได้ 15,000 บาทขึ้นไป-20,000 บาท และรายได้ 20,000 บาทขึ้นไป-25,000 บาท ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวราห์ เงินประดิษฐ์ (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า รายได้ มีความสัมพันธ์กับชุมชนเข้มแข็งและสอดคล้องกับ หาญศึก ทรงสวัสดิ์ (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็งของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สมมติฐานข้อที่ 7 ประชาชนที่มีระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์

จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอ อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้วไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งไม่สอดคล้องกับวราห์ เงินประดิษฐ์ (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการชุมชนเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัย พบว่า ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน มีความสัมพันธ์กับชุมชน เข้มแข็งและไม่สอดคล้องกับหาญศึก ทรงสวัสดิ์ (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผล ต่อชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็งของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็งแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตาม แนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษา พบว่า ด้านชุมชนที่มีความปลอดภัยและสันติภาพ มีค่าคะแนนเฉลี่ย น้อยที่สุด ดังนั้นผู้นำชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งควรเน้นย้ำให้สมาชิกในชุมชนเห็นความสำคัญ ในเรื่องของความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของชุมชน ถึงแม้ว่าจะไม่มีเหตุการณ์ที่ไม่ปลอดภัย เกิดขึ้นก็ตาม เพื่อเป็นการป้องกันเหตุร้ายที่จะเกิดขึ้นภายในชุมชนของตน

2. จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านต่าง ๆ ของชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งนั้นมีค่าคะแนน เฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบดูแล สนับสนุน ส่งเสริม ให้หมู่บ้านชายแดนไทย-กัมพูชา เป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็ง ควรเข้าไปสนับสนุน ส่งเสริม สิ่งที่ประชาชนในหมู่บ้านชุมชนเข้มแข็งต้องการอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการรักษามาตรฐาน ของการเป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งให้ยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องเวลา ผู้วิจัยจึงศึกษาเฉพาะพื้นที่อำเภออรัญประเทศ สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาในเรื่องนี้ในพื้นที่ชายแดนจังหวัดสระแก้ว ให้ครบทั้งสี่อำเภอ ได้แก่ อำเภอโคกสูง อำเภอตาพระยา อำเภอคลองหาด และอำเภออรัญประเทศ เพื่อจะได้ผลการศึกษาในภาพรวมของจังหวัดสระแก้ว เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับใช้ในการพัฒนา

หมู่บ้านชายแดนให้เป็นชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งต่อไป

2. ควรมีศึกษาเรื่องเดียวกันนี้ในเชิงคุณภาพ มีการลงพื้นที่เพื่อศึกษาในเชิงลึก เพื่อทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ เพื่อนำข้อมูลไปปรับใช้ในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อไป

3. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาหมู่บ้านบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา เพื่อเป็นข้อมูลในการปฏิบัติงานให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหมู่บ้านบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา ให้มีความเข้มแข็งต่อไป

บรรณานุกรม

- กองกำลังบูรพา. (2555). *สรุปผลการดำเนินงาน โครงการหมู่บ้านชายแดนเข้มแข็งคู่ขนานไทย-กัมพูชา ประจำปี 2555*. สระแก้ว: กองกำลังบูรพา.
- กองกำลังบูรพา. (2557 ก). *การวิเคราะห์ความต้องการงบประมาณ หน่วยรับผิดชอบงบประมาณหลัก กร.ทบ.ประจำปี งบประมาณ 2557 โครงการหมู่บ้านเข้มแข็งคู่ขนานตามแนวชายแดน*. สระแก้ว: กองกำลังบูรพา.
- กองกำลังบูรพา. (2557 ข). *แผนการปฏิบัติงานหน่วยรับผิดชอบงบประมาณหลัก กร.ทบ.ประจำปี งบประมาณ 2557 โครงการหมู่บ้านเข้มแข็งคู่ขนานตามแนวชายแดน*. สระแก้ว: กองกำลังบูรพา.
- กองกำลังบูรพา. (2558). *ข้อมูลประชากรหมู่บ้านเข้มแข็งคู่ขนานตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ณ เดือนกันยายน พ.ศ. 2558*. สระแก้ว: กองกำลังบูรพา.
- กิ่งแก้ว เกษโกวิท. (2548). *ชุมชนเข้มแข็งกับการแก้ปัญหาหายาเสพติด*. ขอนแก่น: คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กฤติยา ชัยศิริ. (2548). *ความเป็นชุมชนเข้มแข็งในตำบลบางพระ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาภูมิศาสตร์การวางแผนการตั้งถิ่นฐานมนุษย์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐพัชร์ ลือประดิษฐ์พงษ์. (2546). *ดัชนีวัดการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable development indicators)*. *วารสาร Productivity world*, 8(45), 41-48.
- ชนนัฐ ยังเฟื่องมนต์. (2552). *การเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว เพื่อพัฒนาไปสู่ชุมชนที่ยั่งยืน*. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตร์, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2554). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS (พิมพ์ครั้งที่ 13)*. กรุงเทพฯ: เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- ประพันธ์ จันทรพงษ์. (2548). *เงื่อนไขที่มีผลต่อการทำให้ชุมชนเข้มแข็ง กรณีศึกษา บ้านหาดผาขน หมู่ที่ 3 ตำบลเมืองจันท์ อำเภอกุเพียง จังหวัดน่าน*. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ปริญญา สิงห์เรือง. (2551). *ชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษาย่านดอนหมุ่ ตำบลขามเปี้ย อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมศาสตร์และการพัฒนา, คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ไพโรชล ต้นอุค. (2552). *การมีส่วนร่วมของผู้นำและประชาชนในการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง เมืองน่านอยู่: กรณีศึกษา เทศบาลเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ. (2553). *กระบวนการการจัดการชุมชนเข้มแข็ง: รูปแบบ ปัจจัย และตัวชี้วัด*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- วราห์ เชนประดิษฐ์. (2549). *ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการชุมชนเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สาวิณี รอดสิน. (2554). *ชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษาชุมชนบ้านปางจำปี ตำบลห้วยแก้ว อำเภอแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2540). *ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมเชาวน์ บำรุงชัย. (2558). *รูปแบบการพัฒนาชุมชนยั่งยืนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- หาญศึก ทรงสวัสดิ์. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็ง: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- อมรรรัตน์ มัททวิวงศ์. (2553). *แนวทางการจัดการชุมชนหมู่บ้านจัดสรร โครงการ “บ้านฉางเพลส” เพื่อนำไปสู่ชุมชนเข้มแข็ง*. สารนิพนธ์พัฒนาชุมชนมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา ในเขตพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ในการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

2. คำตอบทุกคำตอบ ข้อมูลทุกอย่างในแบบสอบถามนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าจะถือว่าเป็นความลับ

3. กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ ตามความเป็นจริงเพื่อความถูกต้องของผลการศึกษา

4. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชนหมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว

5. ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

พันโทสมเจตน์ ผลประเสริฐ

นิสิตปริญญาโท

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ ที่ตรงกับข้อมูลส่วนตัวของท่านมากที่สุด

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. ต่ำกว่า 20 ปี 2. 21 ปีขึ้นไป-30 ปี
 3. 30 ปีขึ้นไป-40 ปี 4. 40 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพการสมรส

1. โสด 2. สมรส
 3. หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่

4. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษาตอนต้น/ ตอนปลาย
 3. อนุปริญญา 4. ปริญญาตรี
 5. สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

1. รับจ้าง 2. เกษตรกรรม
 3. ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว 4. รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ
 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1. ต่ำกว่า 15,000 บาท 2. 15,000 บาทขึ้นไป-20,000 บาท
 3. 20,000 บาทขึ้นไป-25,000 บาท 4. 25,000 บาทขึ้นไป

7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

1. ต่ำกว่า 5 ปี 2. 6 ปีขึ้นไป-10 ปี
 3. 11 ปีขึ้นไป-20 ปี 4. 21 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเสริมสร้างชุมชน
หมู่บ้านเข้มแข็งตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่อำเภอรัษฎาประเทศ จังหวัดสระแก้ว

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วกรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ
ระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ที่	ชุมชนเข้มแข็งของหมู่บ้านตามแนว ชายแดนไทย-กัมพูชา	ระดับความคิดเห็นของประชาชน				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
1.	ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ชุมชนของท่านมีการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ตนเอง เช่น การส่งตัวแทนไปอบรม เพื่อสร้างอาชีพให้แก่แม่บ้าน เป็นต้น					
2.	ชุมชนของท่านมีการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ด้วยการแลกเปลี่ยนความรู้ของสมาชิก ในชุมชน เช่น การรวมกลุ่มเพื่อสอน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การจักรสาน การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อจำหน่าย เป็นต้น					
3.	ชุมชนของท่านมีการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ด้วยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ของสมาชิกภายในชุมชน เช่น การประชุมกลุ่มแม่บ้านเพื่อพูดคุยถึง การดำเนินงานที่ผ่านมา และเมื่อเกิดปัญหาที่เกิดขึ้นโดยร่วมกัน วิธีการแก้ไข เป็นต้น					
4.	ชุมชนของท่านมีการถ่ายทอดความรู้ เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เป็นต้น ให้แก่สมาชิกภายในชุมชน					

ที่	ชุมชนเข้มแข็งของหมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา	ระดับความคิดเห็นของประชาชน				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
5.	ชุมชนของท่านมีการเชิญวิทยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น พัฒนาชุมชน ศูนย์ฝึกวิชาชีพ เป็นต้น เข้ามาให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชนเพื่อสร้างความรู้ใหม่เพื่อสร้างอาชีพ และรายได้เสริมให้แก่สมาชิกในชุมชน					
6.	ชุมชนของท่านมีสถานที่เพื่อใช้ในการประชุม พบปะหารือ หรือ สนทนากันอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ					
7.	ชุมชนที่มีศักยภาพพึ่งตนเอง สมาชิกในชุมชนของท่านมีความพึงพอใจในความเป็นอยู่ของตน และสามารถพึ่งพาตนเองได้เป็นอย่างดี					
8.	ชุมชนของท่านมีผลผลิตทางการเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน					
9.	ชุมชนของท่านมีการนำเอาทรัพยากรที่มีในชุมชน เช่น ธรรมชาติ เป็นต้น มาใช้อย่างคุ้มค่า					
10.	ชุมชนของท่านมีระบบการออมและมีระบบเงินทุนหมุนเวียนภายในชุมชน					

ที่	ชุมชนเข้มแข็งของหมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา	ระดับความคิดเห็นของประชาชน				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
11.	ชุมชนของท่านใช้ระบบความยุติธรรมในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาของชุมชน ชุมชน เช่น การมีคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาของชุมชน และใช้เสียงข้างมากในการตัดสินใจ เป็นต้น					
12.	ชุมชนของท่านมีการประชุมปรึกษากันเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาของชุมชน เช่น การประชุมของหมู่บ้านหรือชุมชนในทุกเดือน เป็นต้น					
13.	ชุมชนของท่านมีการตรวจสอบการบริหารงานภายในชุมชน					
14.	ชุมชนที่มีความปลอดภัยและสันติภาพ ชุมชนของท่านมีระบบเฝ้าระวังในชุมชน เช่น มีการจัดเวรยามอาสาสมัคร และตำรวจบ้านเพื่อดูแลกันและกัน					
15.	ชุมชนของท่านมีระเบียบ ข้อบังคับของชุมชนให้สมาชิกทุกคนปฏิบัติตาม					
16.	ชุมชนของท่านไม่มีปัญหาหาเสพติดในชุมชน					
17.	ชุมชนของท่านมีสถิติการเกิดอุบัติเหตุและอาชญากรรมในชุมชนน้อย					

ที่	ชุมชนเข้มแข็งของหมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา	ระดับความคิดเห็นของประชาชน				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
18.	ท่านได้รับการดูแลเรื่องสุขภาพอนามัยจากหน่วยงานสาธารณสุข เช่น การตรวจรักษาช่องปาก การให้ความรู้เรื่องการป้องกันโรคไขเลือดออก เป็นต้น					
19.	ท่านมีครอบครัวที่อบอุ่น และอาศัยอยู่ในชุมชนอย่างมีความสุข					
20.	ชุมชนที่มีภาวะผู้นำเข้มแข็ง ผู้นำของท่านมีเป้าหมายในการพัฒนาชุมชนอย่างชัดเจน					
21.	ผู้นำของท่านมีความสามารถในการแก้ไขปัญหา และสามารถปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้ดี					
22.	ผู้นำของท่านสามารถพูดในการโน้มน้าวจิตใจ และมีการกระตุ้นให้สมาชิกในชุมชนทำงานด้วยความกระตือรือร้นและเต็มใจได้					
23.	ผู้นำของท่านได้รับการยอมรับจากสมาชิกในชุมชน					
24.	ผู้นำของท่านเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นและเสียสละ มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปกครองชุมชน					
25.	ผู้นำของท่านให้ความสำคัญของการกระจายข่าวสาร และยอมรับฟังความคิดเห็นจากท่าน					

ที่	ชุมชนเข้มแข็งของหมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา	ระดับความคิดเห็นของประชาชน				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
26.	ชุมชนที่มีเครือข่ายชุมชนของท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนอื่น เช่น ชุมชนหมู่บ้านใกล้เคียง					
27.	ชุมชนของท่านมีกิจกรรมที่กระทำร่วมกับชุมชนอื่นหรือหน่วยงานอื่น					
28.	ชุมชนของท่านได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือด้านการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น					
29.	ชุมชนของท่านมีการประสานงานการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับชุมชนอื่นเป็นประจำ					
30.	ชุมชนของท่านได้รับการยอมรับจากสังคมภายนอก เช่น การได้รับรางวัลต่าง ๆ ของหมู่บ้าน และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างชุมชนของท่านและสังคมภายนอก					
31.	ชุมชนของท่านมีการแลกเปลี่ยนทางการค้าและข่าวสารกับชุมชนใกล้เคียง เช่น การร่วมกันนำสินค้าเกษตรไปวางจำหน่ายยังศาลากลางจังหวัด ในทุกวันพฤหัสบดีในนามของตำบล เป็นต้น					

ที่	ชุมชนเข้มแข็งของหมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา	ระดับความคิดเห็นของประชาชน				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
32.	ชุมชนที่มีจิตวิญญาณ ชุมชนของท่านมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เช่น การช่วยเหลือกันเมื่อเกิดอุบัติเหตุภายในหมู่บ้าน การดูแลความปลอดภัยของที่อยู่อาศัย เป็นต้น					
33.	สมาชิกในชุมชนของท่านไม่เอาเปรียบกัน มีความเสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
34.	ท่านคิดว่าสมาชิกในชุมชนมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เช่น การร่วมกันจัดงานประเพณีลอยกระทง ประเพณีสงกรานต์ เพื่อสืบสานศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น					
35.	ท่านมีความรู้สึกรัก และหวงแหนชุมชนของท่าน และต้องการที่จะเห็นชุมชนของท่านให้มีความเข้มแข็งยิ่ง ๆ ขึ้นไป					

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้...

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

Case processing summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded(a)	0	.0
Total		30	100.0

a Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's alpha	N of items
.930	35

Item-total statistics

Item	Scale mean if item deleted	Scale variance if item deleted	Corrected item-total correlation	Cronbach's alpha if item deleted
1	139.8667	245.085	.571	.927
2	139.6000	239.903	.622	.926
3	139.5333	247.292	.345	.930
4	139.8000	238.579	.764	.925
5	139.4667	236.740	.610	.927
6	139.6000	229.834	.781	.924
7	139.6333	239.068	.733	.925
8	139.8000	242.097	.557	.927
9	139.8667	250.878	.267	.930
10	139.6000	248.800	.446	.928
11	139.5000	239.500	.672	.926
12	139.4000	242.938	.584	.927

Item	Scale mean if item deleted	Scale variance if item deleted	Corrected item- total correlation	Cronbach's alpha if item deleted
13	139.5667	241.357	.652	.926
14	139.3000	237.045	.707	.925
15	139.4667	242.533	.613	.927
16	140.3667	235.206	.471	.930
17	140.1667	247.316	.264	.932
18	139.5333	249.706	.275	.930
19	139.6333	254.378	.146	.931
20	139.4333	242.530	.574	.927
21	139.3333	241.540	.718	.926
22	139.5667	253.771	.280	.930
23	139.5667	242.599	.684	.926
24	139.5000	249.431	.385	.929
25	139.6333	245.275	.590	.927
26	139.5333	254.947	.168	.930
27	139.5333	237.637	.687	.926
28	139.8000	239.476	.626	.926
29	139.9000	241.610	.713	.926
30	139.7667	246.392	.570	.927
31	139.7000	248.286	.478	.928
32	139.6000	248.110	.442	.928
33	139.9667	252.102	.233	.930
34	139.8667	254.602	.112	.932
35	139.6667	243.126	.581	.927